

KESKENY ÚT

Mi is a
keresztyén
felnőttkorúság?

TARTALOM

A felnőttkorúságról...	3
Lelkipásztori szolgálat és felnőttkorúság <i>Sikó Mihály</i>	4
Felnőttkorúság és meggyőződés <i>Bagoly Gyula</i>	7
Szolgálat és érettkorúság <i>Simon Szabolcs</i>	10
Az Úr jósága <i>Zólya Csaba</i>	12
Bizonyságtétel <i>Bencs Miklósné</i>	15
Az unitarianizmus megjelenése Erdélyben <i>Tamás Sándor</i>	16
Olvasásra ajánljuk	20
Kemény lecke	21
Ismerjük fel életünkben az idegen isteneket! <i>Peter Masters</i>	22
Isten ígéretei <i>Jeremiah Burroughs</i>	24
A névtelenség elkerülése <i>Tim Challies</i>	26
Beszámoló a házas táborról <i>Donkó Tamás és Zsuzsa</i>	27
Hírek a missziós mezőről <i>Curcubet Gábor</i>	28
Beszámoló a hitmélyítő táborról <i>Kacsó Melinda</i>	30

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat

Főszerkesztő: Bagoly Gyula
Szerkesztő: Szabó Péter András

Kiadja

Károlyi Gáspár Teológiai
és Missziói Intézet

3527 Miskolc Kartács u. 1.

Tel.: (36) 46-412-558

E-mail: kgmtmi@t-online.hu

www.reformatus.org

ISSN 1788-5450

Felnőttkorúság

Amire mindannyiunknak törekednünk kell

„És Ő [Krisztus] adott ...némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul: a szentek tökéletesítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére: Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére: Hogy többé ne legyünk gyermekek, kiket ide s tova hány a hab és hajt a tanításnak akármi szele, az embereknek álnoksága által, a tévelygés ravaszságához való csalárdság által; Hanem az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva nevedeljünk Abban, a ki a fej, a Krisztusban; Akiből az egész test, szép renddel egyberakatván és egybeszerkesztvén az Ő segedelmének minden kapcsaival, minden egyes tagnak mértéke szerint való munkássággal teljesíti a testnek nevededését a maga fölépítésére szeretetben.” (Ef 4,11-16)

Anövekedés természetes – legalábbis fizikai értelemben. Ám azt is tudjuk, hogy attól még nem lesz valaki automatikusan felnőtt, hogy betöltötte a tizenhét vagy huszonötödik életévét. Hasonlóan a lelki érettség sem mérhető csupán a keresztyénként leélt évek számával. „Mert noha ez idő szerint tanítóknak kellene lennetek, ...olyanok lettetek, akiknek teyre van szükségetek.” – figyelmeztet a gyermekkorúság veszélyére a Zsidó levél szerzője. (Lelki) felnőttnek lenni kívánatos dolog, azzal a kiváltsággal jár, hogy egyre inkább Krisztushoz hasonlíthatunk (Róm 13,14), és egy olyan életet élhetünk, amely Istent ékesíti (Tit 2,10). Halandó emberként a mindenható Istent ékesíteni? – csodálatos perspektíva, ugye?

De akkor miért vannak mégis tartós lelki csecsemők? A felnőttkorúság kívánatosságát látva, nem egyszerű a kérdésre válaszolni. Ezért állítottuk ezt a témát a mostani szám középpontjába. Szó lesz arról, hogy a felnőtté válásunk egyik eszközéül Krisztus lelkészeinket rendelte. Két másik cikk pedig az érett keresztyén jellemével foglalkozik: meggyőződés és szolgáló gondolkodás jellemzi őt. Ezek az írások mindenki számára alkalmat adnak arra, hogy megvizsgálja magát, hol is jár az érettkorúság felé vezető úton.

Ez a három terület persze nem ad teljes képet a felnőttkorúságról. Éppen ezért bátorítjuk a kedves Olvasót, hogy saját maga is gondolkozzon el, miben áll még a felnőttkorúság, és melyek azok az eszközök, amelyek leginkább segíthetik őt az efelé vezető úton. Olvassa el többször a fenti igeszakaszt az Efézusi levélből, elmélkedjen rajta. Keressen kapcsolódó igeszakaszokat, amelyek még világosabbá teszik számára Isten akaratát, és imádkozzon felettük. Tanulja meg azokat, amelyek leginkább megérintik. Vegye elő újra az újságban szereplő cikkeket, és olvassa át őket. Kérje Isten segítségét, és tegyen meg mindent azért, hogy eljusson a Krisztus teljességével ékeskedő korra. És mindvégig legyen szeme előtt, hogy mindennek a célja az, hogy „a mi megtartó Istenünknek tudományát ékesítsék mindenben.” (Tit 2,10b)

Szabó Péter András

A FELNŐTTKORÚSÁGRÓL...

idézetek

„Miért van az, hogy sok keresztyén nem növekszik lelkileg, sőt nem is törekszik arra, hogy növekedjen a kegyelemben? Miért? Mert egyszerűen nem törődnek ezzel! Csupán abban érdekeltek, hogy 'hitvallást' tegyenek, de hogy a kegyességben előre jussanak – az már nem tartozik kívánságaik közé... De lehetséges keresztyénként nem sóvárogni a kegyelemben való növekedés után? Nem! Ismét mondom: nem! Ha nem érdekel a kegyelemben való növekedés – nincs kegyelem benned! Halott fadarab vagy és nem egy élő ág! Test vagy és nem egy élő ember! Ebben az állapotban valóban nem lehet növekedés, hiszen a halott dolgok sosem nőnek!”

John Angell James

„A lelki felnőttkorúság egyik fontos ismérve az a csendes bizalom, hogy Isten Ura a helyzetnek... anélkül, hogy tudnánk, miért teszi mindazt amit tesz....”

Charles Swindoll

„Az őszinteség arról szól, hogy nem vagyunk hajlandók hazudni másoknak; a lelki felnőttkorúság pedig arról – és ez legalább olyan nehéz! – hogy nem vagyunk hajlandók hazudni magunknak...”

Sydney J. Harris

„A kor nem csupán az elmúlásról szól, hanem az érettségről és a duzzadó belső életről, amely megszártja és szétrepeszt a külső héjat...”

George MacDonald

„A lelki felnőttkorúság végső tesztje a következő: az Isten kegyelmében való gyönyörködésünk mértéke...”

D. Martyn Lloyd-Jones

„Tudod-e, miben érhető tetten a lelki felnőttkorúság a Szentírás szerint? Nem a lelki érzelmek jelenlétében, nem is a lelki ajándékok fitogtatásában, hanem a Lélek gyümölcseinek a megnyilvánulásában – szeretet, öröm, békeség, türelem, szívésség, jóság, szelídség, mértékletesség...”

Gregory Koukl

„Egy ember nagykorúságának próbája nem az – elmenttben azzal, amit sokan gondolnak –, hogy képes-e beszélni, hanem inkább az, hogy képes-e megzabolázni a nyelvét...”

Kent Hughes

„A felnőttkorúságban akkor kezdtl el növekedni, amikor azt tapasztalod, hogy a másokkal való törődés felülmúlja az önmagaddal való törődést...”

John MacNaughton

„Nem érhetjük el a lelki felnőttkorúságot úgy, hogy csupán üldögélünk és vágyódunk utána...”

Phillips Brooks

„Tudnod kell, hogy a felnőttkorúsághoz hozzátartozik a figyelmeztetés és a feddés elfogadásának képessége! Továbbá bukásaink elismerése és azok korrigálása szintén jele a felnőttkorúságnak...”

Max A. Forsythe

„Nem lehetsz felnőttkorú, ha sokra tartod magad. Aki önmagával dicsekszik, csecsemő a Krisztusban, ha egyáltalán keresztyén... A fiatal keresztyének sokra tarthatják magukat; a növekvő keresztyének semminek; a felnőttkorú keresztyének viszont kevesebb, mint semminek. Minél inkább növekedünk a szentségben, annál inkább meglátjuk nyomorult voltunkat és leértékeljük magunkat...”

C. H. Spurgeon

„Sosem felejthetjük el – ha növekedni akarunk a kegyelemben –, hogy az akiben bízunk, akit szeretünk és szolgálunk egy megfeszített Megváltó! Őt követni nem jelenthet mást, mint felvenni a keresztet és megtagadni önmagunkat.”

Sinclair B. Ferguson

„Mert noha ez idő szerint tanítóknak kellene lennünk, ismét arra van szükségetek, hogy az Isten beszédeinek kezdő elemeire tanítson valaki titeket; és olyanok lettetek, akiknek tejjel van szükségetek és nem kemény eledelre. Mert mindaz, aki tejjel él, járatlan az igazságnak beszédeiben, mivelhogy kiskorú. Az érett korúaknak pedig kemény eledel való, mint akiknek mivoltuknál fogva gyakorlottak az érzekeik a jó és rossz között való különbségtételre.”

Zsid 5,12-14

„Hanem növekedjétek a kegyelemben és a mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében...”

2Pét 3,18

Válogatta és fordította: Szőke Imre

Lelkipásztori szolgálat és felnőttkorúság

Sikó Mihály

„És Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul: A szentek tökéletesbítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére: Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.” (Ef 4,11-13)

A lelkipásztori szolgálat Krisztustól származik. Ez az első dolog, amit meg kell értenünk és amit el kell fogadnunk ahhoz, hogy továbbhaladhassunk. Márpedig ezt az állítást sokan megkérdőjelezzik. Lelkipásztori szolgálatom során sok olyan keresztyénnel vagy magát keresztyénnek nevező személlyel találkoztam, aki szenvedélyesen tagadta a lelkipásztori tisztség és szolgálat hitelességét. Aztán találkoztam olyanokkal is, akik noha nem tagadják ennek létjogosultságát, a gyakorlatban nem élnek vele, vagyis nem fogadják el a lelkész, a lelki vezető tekintélyét.

A korintusi gyülekezet is jó példa erre. A korintusiak nem viszonyultak biblikusan a lelki vezetőikhez. Egyeseket bálványoztak, másokat megvetettek. Mindkét esetben – akár a túlértékelésben, akár a megvetésben – ugyanazt a hibát követjük el, szem elől tévesztjük Istent, aki saját munkatársainak nevezi a lelkészeket (1Kor 3,9). Vagyis az Úr áll fölöttük, az Úr rendelte el őket és ők valójában eszközök, akik által emberek megtérnek és növekednek a hitben. A felnőttkorúság egyik jele egyébként pont ez, a felsőbbiségekhez, a vezetőkhez (legyenek ezek polgári vagy egyházi felsőbbiségek) való biblikus viszonyulás. Voltak gyülekezetünkben korábban olyan személyek, akik kiváltak, mert úgy érezték, gyerekeként kezeljük őket. Valóban azok voltak, noha kikérték maguknak, hogy ők már felnőttek. Kiskorúságukat leginkább az igazolja, hogy kiszakadtak, mert nem tudták elviselni a lelkipásztori felügyeletet. De ne siessünk ennyire!

Egyelőre ott tartunk, hogy a lelkészi felügyelettel és szolgálattal kapcsolatosan az első dolog, amit meg kell értenünk és el kell fogadnunk, hogy ez Krisztustól származik. „Ő [vagyis Krisztus] adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul,

némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul” (Ef 4,11). Elég egyértelmű tehát, hogy Krisztus ajándékozta meg egyházát a pásztorokkal és a tanítókkal (ez a két tisztség egyébként azonos, nem lehet valaki úgy tanító egy gyülekezetben, hogy nem lelkipásztor is ugyanakkor). Apostolokkal, prófétákkal és evangélistákkal is megajándékozta az egyházat, de a Bibliában található apostolokon és prófétákon kívül másokat nem ismerünk (el), akik ilyen tisztséget betöltenének. A pásztori és tanítói tisztségek azonban ma is érvényben vannak.

Vannak más igehelyek is, amelyek a lelkipásztori tisztség Krisztustól való származását igazolják. „...némelyeket rendelt az Isten az anyaszentegyházban először apostolokul, másodszer prófétákul, harmadszor tanítókul...” – írja Pál apostol a korintusbelieknek (1Kor 12,28). Amikor pedig elbűcsúzik az efézusi vénektől, ezt mondja nekik: „Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szentlélek titeket vigyázókká tett, az Isten anyaszentegyházának legeltetésére, melyet tulajdon vérével szerzett” (ApCsel 20,28). De az 1Tim 3,1-2 és az 1Pt 5,1-4 is ezt erősíti meg.

Látnunk kell tehát, hogy Isten Igéje elég világosan bizonyítja, hogy a lelkészi szolgálat Krisztustól van. Ezért nekünk ennek megfelelően kell ahhoz viszonyulnunk. Ha ugyanis nem értékeljük, valójában Krisztus ajándékát vetjük meg és Krisztus iránti hálátlanságunkat fejezzük ki. Ha eddig így tettünk, ezentúl ne így tegyünk!

A pásztorok és a tanítók azért adattak az egyháznak, hogy a szentek felnőttkorúakká váljanak – ez ennek az írásnak a következő hangsúlyos gondolata. „És Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig

pásztorokul és tanítókul. A szentek tökéletesbbitése céljából...” (11-12). Ebből az igéből több mindent láthatunk. Először is azt, hogy a szentek a földön születnek, nem a mennyben válnak azokká. Aki szent, az már itt szent, aki meg nem szent, odaát sem lesz az. Másodszor azt is láthatjuk, hogy a szentek tökéletlenek és tökéletesítésükhöz eszközökre van szükség. Ilyen – valljuk be, nem tökéletes – eszköz a lelkész is. Harmadszor pedig világossá válik számunkra, hogy a lelkészek elsődleges feladata nem az evangélizálás, hanem a szentek tökéletesítése. Nem a lelkészeknek kell új embereket behozniuk a gyülekezetekbe, az ő feladatuk az evangélium hirdetése és a szentté vált (vagyis Isten által elkülönített) személyek képzése, nevelése, vagy ahogyan Pál apostol mondja: a szentek tökéletesítése.

Mit is jelent a szentek tökéletesítése? A tökéletesítés felkészítést jelent. Azt jelenti, hogy használhatóvá teszünk valakit, felszereljük a szükséges eszközökkel egy feladat elvégzésére. De mire kell felkészíteni a szenteket? A szolgálatra, a Krisztus testének, vagyis az egyháznak építésére, ahogyan ezt a 12. versben is olvashatjuk. Minden szentnek van szolgálata. És általánosan megfogalmazva, minden szent szolgálata ugyanaz: Krisztus testének építése. A megvalósítás természetesen különféle módon történik, de a szolgálatuk lényege ugyanaz. És ennek a szolgálatnak is – mint ahogyan a lelkészi szolgálatnak is – az a célja, hogy mindannyian eljussunk az érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére, vagyis a felnőttkorúságra.

Mit jelent a felnőttkorúság? Érettséget, felnőttiséget. A csecsemő keresztyén nem tud másokra figyelni, másokra gondot viselni, mert őt is 'pelenkázni' kell. Aki magára nem tud gondot viselni, az másokra sem fog tudni gondot viselni. Amíg magát nem tudja ellátni, hogyan láthatna el másokat? Hogyan vállalhatna felelősséget másokért, ha magáért sem tud felelősséget vállalni? A csecsemő keresztyén továbbá jellemében is csecsemő. Könnyen elcsügged, könnyen feladja, könnyen belekeseredik az életbe. Sok problémája van magával és másokkal is. Figyelem, a csecsemő keresztyén nem egyenlő a frissen megtért keresztyénnel! A korintusiak például már legalább öt éve keresztyének voltak, amikor Pál apostol az első levelet írta nekik, mégis úgy ír nekik, mint „...a Krisztusban kisdedeknek” (1Kor 3,1). Az öreg keresztyén tehát nem feltétlenül felnőttkorú keresztyén. Ahogyan van öreg szakember és jó szakember,

úgy van öreg (vagyis régóta megtért) keresztyén és felnőttkorú keresztyén. A kettő nem ugyanaz.

A felnőttkorú keresztyén azonban fegyelmezett, másokra odafigyelő, meggyőződéssel rendelkező, elkötelezett, szolgálatkész, saját lábán megálló, de kegyelemből élő, önálló és mégis másokkal közreműködő, alázatos, békés természetű személy. Mindaz jellemző rá, ami megkülönböztet egy fizikai életkor szerinti felnőttet egy gyerektől. Pl. egy felnőtt tud tanítani egy gyereket, neki nemcsak kérdései, de válaszai is vannak az élet dolgaival kapcsolatosan. A Zsidókhöz írt levélben a levél szerzője éppen ezért pirongatja az olvasókat, hogy nem tettek kellő előrehaladást a keresztyén ismeretekben és nem lehet továbbhaladni velük. Ezt írja: „Mert noha ez idő szerint tanítóknak kellene lennetek, ismét arra van szükségetek, hogy az Isten beszédeinek kezdő elemeire tanítson valaki titeket; és olyanok lettetek, akiknek tejjre van szükségetek és nem kemény eledelre. Mert

**Az igehirdetésnek nagyon fontos szerepe van a felnőtté válásban.
A hallgatóknak meg kell érteniük, hogy ekkor valójában Krisztus iskolájában ülnek.**

mindaz, aki tejjel él, járatlan az igazságnak beszédeiben, mivelhogy kiskorú. Az érettkorúaknak pedig kemény eledel való, mint akiknek mivoltuknál fogva gyakorlottak az érzeik a jó és rossz között való különbségtételre” (Zsid 5,12-14). A kiskorúnak nem lehet akármit tanítani, mert még az alapoknál tart. Pál apostol továbbá a gondolkodásban való felnőtté válást hangsúlyozza a korintusiaknak: „Atyámfiai, ne legyetek gyermekek értelemben; hanem a gonoszságban legyetek gyermekek, értelemben pedig érettek legyetek” (1Kor 14,20). Egy másik helyen pedig ezt írja: „Mikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek: minekutána pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermekhez illő dolgokat” (1Kor 13,11). Sok keresztyén még nem hagyta el a gyerekes gondolkodást és a gyerekes beszédet. Sokszor pont azzal leplezik le gyerekességüket, hogy nem tudják megzabolázni nyelvüket, pedig aki erre képes, az már „tökéletes”, vagyis felnőttkorú keresz-

tyén (Jak 3,2). A lelkészek feladata azonban az, hogy segítsék a szenteket felnőttkorúakká válni. Hogy használhatókká váljanak a Krisztus testének építésében, a szolgálatban. Mert a cél nemcsak az, hogy emberek megtérése által dicsőíttessék az Úr neve, hanem az is cél, hogy a szentek felnőtté válása által is dicsőíttessék az Ő neve.

Nos, ha a pásztori felügyelet és szolgálat azért adatott, hogy a szentek eljussanak az érett korra, az a kérdés, hogy mindez hogyan valósul meg a gyakorlatban? Igénk két eszközt említ, a tanítást és a pásztorolást.

Vizsgáljuk meg először az igehirdetés szerepét ebben a folyamatban. A lelkipásztor egyik fő foglalatossága a tanítás, az igehirdetés. Ez az egyik legfontosabb módja a szentek képzésének, szolgálatra való

A pásztori látogatás törődés. Ahhoz azonban, hogy hatékony legyen, szükség van bizalomra és őszinteségre.

felkészítésének és nagykorúsításának. Ezért a tanítói alkalmakat nem szabad könnyelműen venniük sem a lelkészeknek, sem a tagoknak. Fontos imádkozni és megérteni, milyen területen van a nyájnak tanításra, képzésre szüksége. Ha az imádságban vannak hiányosságok, akkor arról kell tanítani őket. Ha a szolgálatra kell buzdítani őket, arról kell prédikálni. A tanításnak, az igehirdetésnek tehát nagyon fontos szerepe van a felnőtté válásban. A hallgatóknak pedig azt kell megérteniük, hogy valójában Krisztus iskolájába ülnek be, amikor a lelkész tanítását, igehirdetését hallgatják. És ha az a tanítás összhangban van Isten Igéjével, akkor valójában Isten tanítja őket. Ha ennek ellenére – a lelkészben, stílusában, előadásmódjában észrevett hiba vagy egyéb ok miatt – ellenállnak a tanításnak és büszkén, illetve kritikusan hallgatják Isten Igéjét, a tanítás nem hasznukra, hanem kárukra lesz. Ezért fontos, hogy szelídséggel fogadják a hallgatók a beoltott Igét (Jak 1,21), illetve vágyakozzanak az Ige után, mint ahogyan a most született csecsemők a tejet kívánják, hogy növekedjenek (1Pt 2,2). Ha egy keresztyén már nem vágyódik az igei alkalmak után, a növekedése megáll. Megfelelő táplálkozás nélkül ugyanis nem lehet növekedni, nem lehet felnőni. Ezért fontos, hogy a hallgatók megőrizték és gerjesszék Isten Igéje

iránti éhségüket. Feladatuk, hogy óvakodjanak minden olyan dologtól, ami az Ige iránti étvágyukat tönkreteszi, és minden olyan eszközzel élniük kell, ami ezt az étvágyat elmélyíti. Ugyanakkor az is fontos, hogy olyan táplálékot vegyenek magukhoz, ami egészséges és benne van minden olyan kalória, amire szükségük van.

A pásztori felügyeletnek szintén fontos szerepe van a felnőtté formálásban. Ennek egyik megnyilvánulása a pásztori látogatás, beszélgetés. A pásztori látogatás törődés, bizonyos felügyelet, amelynek során a lelkész próbálja kideríteni (azáltal, hogy kérdéseket tesz fel), milyen állapotban vannak azok, akiket az Úr rábízott, és hogy milyen szükségük vannak, melyeket ki kell elégíteni. Nem az igényeiket, hanem a szükségüket kell kielégíteni. Ahhoz azonban, hogy a pásztori törődés hatékony legyen, szükség van bizalomra és őszinteségre. Fontos, hogy a gyülekezeti tag nyitott legyen a rákérdezésre, a számonkérésre. Ha ugyanis megsértődik és az érdeklődés módját, stílusát, a kiejtett szavakat kezdi kritizálni, elemezni, a pásztorlás akadályba ütközik és ennek értelmében a növekedés is megáll. Azok a keresztyének, akik nem készek megosztani harcaikat, bukásaikat azokkal, akikre az Úr rábízta őket, nem fognak növekedni és felnőtté válni. Mindig lelki csecsemők maradnak. Meggyőződésem, hogy azért van annyi lelki csecsemő keresztyén, mert nem akarnak lelkészi felügyelet alá tartozni. Nem akarnak élni ezzel az eszközzel. Nem akarják, hogy őket számonkérjék, és ha valaki ezt megtenné, kimagyarázzák, mellébeszélnek vagy rejtőzködni kezdenek, ahogyan ezt Ádámék is tették, amikor Isten számonkérte őket. Az elszámoltathatóság az alázat egyik megnyilvánulása. A büszke ember viszont öntelt és úgy gondolja, de legalábbis úgy tesz, mintha elég volna önmagában és mintha nem volna szüksége segítségre. Tehát ahhoz, hogy a pásztorlás működhessen, szükség van nyitottságra és őszinteségre, a lelkész részéről pedig bátorságra, kitartásra, szeretetre és bölcsességre. Tegyük meg a magunk részét!

Összefoglalva: Krisztustól vannak a pásztorok és a tanítók, a célból, hogy Krisztus egyháza eljusson az érett férfúságra és egyen-egyenként eljussunk a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére. Mindez pedig a tanítás és a pásztorlás által történik. Tegye meg ki-ki a maga részét, hogy ez valóban jól működhessen és egyházunk felnőttkorú keresztyének egyháza legyen, Krisztusunk dicsőségére!

FELNŐTTKORÚSÁG és MEGGYŐZŐDÉS

Bagoly Gyula

„**F**iam betöltötted a 18. éved, most már felnőtt vagy. Ezentúl felnőttként kell viselkedned.” – bizonyára hallottunk már ilyen megjegyzést egyesek szájából. Természetesen ez még fizikai értelemben sem annyira igaz, ahogy első látásra tűnik. Egy életkor betöltése még nem tesz automatikusan felnőtté. Lehet jogosítványod és élvezhetsz más jogi előnyöket is, de mégis azt látjuk, hogy valaki 40 évesen is lehet egy nagy gyerek. A felnőttkorúság igenis felismerhető bizonyos külső és belső jelek alapján. Mindezek megléte igenis szükségszerű, hogy valaki felnőtthez illő életet élhessen, és nem elegendő az idő elmúltára hivatkozni.

Hasonlóképpen igaz ez a keresztyén életben is. Nem elegendő azt mondanod, hogy te már 15, 20, 30 éve megtértél és keresztyén vagy. Az idő nem fog automatikusan felnőtté tenni. A cél az, amit az ige így fogalmaz meg: „*Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére*” (Ef 4,13).

Természetesen bizonyos időre szükség van, de a felnőtté válás keresztyén szempontból is többet jelent ennél. A felnőttkorúságnak igenis vannak bizonyos külső jellemzői. A felnőttkorú keresztyén felismerhető, ha az életét nézzük. Úgy ahogy egy felnőtt életét meghatározza a felelős cselekvéssorozat, hasonlóképpen a felnőtt keresztyénét is. Ezért az ige világosan beszél arról, hogy melyek azok a területek amelyeken ez a változás szembetűnő lesz: „*A szentek tökéletesbbítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére:*” (Ef 4,12)

Mit jelent tehát ez? Három dolgot.

1. A szentek tökéletesebbé lételét, vagyis egy olyan jellembeli változást, amely által mások előtt is világossá válik, hogy ez a keresztyén változik és halad a tökéletesség felé vezető úton.
2. Jelenti a szolgálat vállalását, vagyis azt, hogy az ilyen felnőtt keresztyén egyre több szolgál-

latot vállal, és ezzel tűnik ki, hogy ő egy szolgáló életű ember.

3. Harmadszor pedig jelenti az egyház építését. A Krisztus testének, a gyülekezet építésének feladata prioritás számára, nem valami mellékes kérdés.

Ha csak ezeket a külső jeleket nézzük, milyen elbizakodottság némely keresztyéntől azt hallani, hogy ők már felnőtt keresztyének, és kérik, tartsuk tiszteletben az ő 'szabadságukat' mert ők már felnőttek, és azt tesznek, amit akarnak. Csakhogy érdekes módon a felsorolt három területen nem látunk változásokat az életükben. Nos, szembesülnünk kell, ha nincs változás e három területen, lehetünk Matuszálem korú keresztyének is akár, még mindig csak gyermekek vagyunk lelkiek tekintetében.

Milyen eszközöket használ a felnőttkorúságra való vezetés terén Isten? Nos, történetesen egyházi szolgálatvégzőket, azokat, akiknek igehirdetésétől, tanácsától, pásztorolásától ódzkodnak egyes 'felnőttek': „*És Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul.*” (Ef 4,11)

Ha azonban a külső jelek meglennének is életedben, még mindig szembe kell nézni azzal is, hogy a felnőttkorú keresztyén egy nagyon komoly belső változáson megy keresztül. Ezt hívjuk a meggyőződésben való megerősödésnek. Igazi meggyőződés nélkül nincs felnőttkorú keresztyén. Mi is ez a meggyőződés, ami annyira megkülönböztet a lelki csecsemőkortól? Az Ige alapján itt is három dolgot nevezhetünk meg:

1. Felismerni a helyes tanítást és megmaradni benne

„*Hogy többé ne legyünk gyermekek, kiket ide s tova hány a hab és hajt a tanításnak akármi szele, az embereknek álnoksága által, a tévelygés ravaszságához való csalárdság által;*” (14 v.)

A meggyőződés megszerzéséhez valóban hozzátartozik a helyes ismeret megszerzése. De mielőtt

kipipálnád ezt és azt mondanád, hogy én meggyőződéses kálvinista vagyok, gondolkozz el azon, hogy valóban mennyire fontosak ezek a tanítások számodra. Ha hallasz egy másik érdekes tanítást, beülsz-e annak a hajójába, és engeded-e magad álomba ringatni? Hisz olyan jól alá lehet támasztani bármely más tanítást. Ha hallgatod a Jehova tanújának Szentháromság-ellenességét, meglepve tapasztalhatod, milyen jól érvel, vagy a baptista testvéreknek a felnőttkeresztység kizárólagos voltáról szóló tanítását, látni fogod, hogy érvelésük bibliai igékre épül, vagy ha hallgatod a karizmatikusok csodák, erők és nyelvek hitelesítő erejébe vetett meggyőződését, szembesülhetsz vele, mennyire megingathatatlanok tapasztalataikban – amennyiben langymeleg hited megengedi, talán már fel is szállnál ezek közül bármelyik hajóra. Nos, mit

Akarod-e tudni, miként haladsz a felnőttkorúság útján?

Ne csak azt nézd, tudod-e mi az igaz. Hanem azt, hogy az igazság mennyire ragadta meg szívedet, és mennyivel vitt közelebb Jézushoz.

hiszel olyan mély meggyőződéssel, melytől senki nem tud eltántorítani? Valóban az igazsághoz ragaszkodsz-e? Tedd magad próbára!

Hogyan fogadtad el ezeket az igazságokat? Embereknek a tekintélye miatt? Emberek ékesszólása miatt? Netalán nem ismerted fel, hogy az, aki próbált meggyőzni ügyes trükköket alkalmazott, amelyeket észre sem vettél. Gondold át, miért hiszed azt, amit hiszel? Ki miatt hiszed ezt? Isten győzött-e meg? Imádságban tusakodva fogadta-e el életed alapigazságait vagy pedig csak azért, mert azt mondtad, hogy egy ilyen nagy kaliberű igehirdető nem tévedhet. Az igét az Ige alapján kell megvizsgálni, és az Ige alapján kell személyes meggyőződéseid is kialakítanod, még akkor is, ha embereken keresztül jutottak el hozzád ezek a tanítások.

Emlékezzünk, a hitben való gyerekkort azt jellemzi, hogy az ilyen ember hisz „az embereknek álnoksága által, a tévelygés ravaszságához való csatládság által”. Ez az ige azt teszi világossá, hogy az ilyen ember magas szintűnek tűnő módszerek, élet-

felfogások következményeként hazugságot fog elhinni (a tévelygés ravaszságát). Ráadásul különféle elvárásoknak kell megfelelnie cselekedetek által is. A szomorú, hogy az egész alapja hazugságok elfogadása és alkalmazása. Nos, ha valaki növekszik a hitben, már itt az elején megálljt kell, hogy mondjon a hazugságra, bármennyire csábítóan hangozzon is.

2. Az igazságot követni szeretetben

Ha az igazságot ismerjük, ez azt jelenti, hogy a belső felnőttkorúságunk elérése megtörtént? Távol legyen. Önmagában az igazság ismerete még senkit sem tesz felnőttkorúvá, különben a gonosz is hitben felnőttkorú lenne, hiszen ismeri az igazságot. Az ige azt mondja, hogy a felnőttkorúság felé haladó lélek nem csak ismeri az igazságot, hanem követi is azt.

Nem elég tudni valamit, hanem követni is kell azt. A kifejezés, amiről itt olvasunk, jelenti az igazságban való járást, annak megvallását, szólását. Ha ismered az igazságot, azt tovább kell adnod. Mennyien kérkednek az igazsággal, de hányan adják azt tovább? Hányan vállalják azt fel? Beszélünk-e az igazságról? Ha az igazságot nem vallod meg, hogyan lehetsz felnőttkorú?

Akarod-e tudni, hogy miként haladsz a felnőttkorúság útján? Ne csak azt vizsgálj meg, hogy tudod-e mi az igaz. Hanem nézd meg azt, hogy ez az igazság mennyire ragadta meg szívedet. Kitölti-e annyira elmédet és gondolataidat, hogy nem tudod magadban tartani, hanem másnak is el kell mondanod? Ahogy Jeremiás is mondja: „Azért azt mondom: Nem emlékezem róla, sem az ő nevében többé nem szólok; de mintha égő tűz volna szívemben, az én csontjaimba rekesztetve, és erőlködöm, hogy elviseljem azt, de nem tehetem.” (Jer 20,9) Ezt jelenti, hogy valamiről meggyőződéssel rendelkezel, hogy nem tudsz róla hallgatni.

De mintha ez nem lenne elegendő, az ige még egy jelzőt is csatol az igazság elmondásához: szeretetben. Nem elég rászabadítani valakire az igazságot, úgy kell tenned ezt, hogy az ő javát szolgálja mindez, mert szereted őt és javát keresed. Nemcsak a benned levő feszültséget akarod csillapítani, amikor elmondod, hogy te mit hiszel egy bizonyos témában, hanem valakinek őszintén segíteni szeretnél, mert szereted őt, és aggódsz élete és üdvössége felől. Nos, ez már komolyabb tesztje a felnőtt keresztényiségnek. Nemcsak az igazságot megvalló ember ő, hanem mindezt szeretetben tudja tenni. Kezdjük el végre ezt gyakorolni, ha növekedni akarunk.

Reformációs konferenciáink

Szeretettel várunk minden érdeklődőt reformációs konferenciáinkra! A konferenciák hanganyaga hozzáférhető lesz majd honlapunkon és a gyülekezetek lelkészeinél.

Időpont: október 31. – november 1.

Miskolc (Magyarország)

Előadó: Rev. Carl Robbins (USA)

Téma: Malakiás könyve

Előadások

1. Bevezetés Malakiás könyvéhez – *szombat*
2. Isten szeretete és gyűlölete (Mal 1,1-5) – *szombat*
3. Megromlott istentisztelet = Isten gyalázása (Mal 1,6-14) – *szombat*
4. Isten ítélte a vallási vezetőkön (Mal 2,1-9) – *szombat*
5. Isten gyűlöli a hűtlenséget (Mal 2,10-17) – *Úr napja*
6. Érdemes-e Istennek szolgálni? (Mal 3,13-15) – *Úr napja*

Szováta (Erdély) – a témát és az előadókat később, a honlapon tesszük majd közzé

Kuklya (Kárpátalja)

3. Növekedni Krisztusban

„...mindenestől fogva nevedjünk Abban, a ki a fej, a Krisztusban.” Ha úgy gondoltuk volna, hogy most már célban vagyunk, ha az előbbieket sikerült felismerni életünkben, akkor Isten még egy utolsó dolgot kér tőlünk: növekedjünk Krisztusban.

Az igazság, bármely része is legyen annak, legyen olyan, hogy minket egyre közelebb vigyen Jézushoz. Hogy bármit teszünk, bármit beszélünk, Krisztus legyen egyre nagyobb az életünkben. Milyen a te meggyőződésed? Nem azt kérdem, hogy melyik igazságot hogyan tudod megvédeni. Nem azt kérdem, hogy egy hamis tanítóval hány órát tudtál vitatkozni. Nem azt kérdem, hogy képes vagy felmondani fejből a Heidelbergi kátét, vagy el tudod-e mondani a kálvinizmus öt pontját. És nem azt kérdem, hogy milyen lángoló hittel tudod az igazságot felvállalni. Nem azt kérdem, hogy milyen áldozatot vagy kész meghozni ezért. És még csak azt sem kérdem immár, hogy szeretettel

tetted-e mindezt. Mert ha mindezt megtetted is, de a te növekedésed nem Krisztushoz, a fejhez vezetett, akkor vajon jó irányba növekedtél-e?

Ezért inkább azt kérdem, Krisztus lett-e a te fejed és az Ő értelme lakozik-e tebened? Szereted-e Őt teljes szívedből és akarsz-e Neki adni a dicsőséget mindenért? Ha valóban felnőttkorúságra törekszel, akkor Neki kell nagyra lennie benned, és neked pedig alá kell szállanod. Jézus az életed teremtője és megváltója, Őhöz kell vezetned minden igazságot. Minden tanítás és minden igazság rá kell, hogy mutasson Krisztusra:

„Mert kicsoda ismerte meg az Úr értelmét? Vagy kicsoda volt néki tanácsosa? Avagy kicsoda adott előbb néki, hogy annak visszafizesse azt? Mert ő tőle, őáltala és ő reá nézve vannak mindenek. Ővé a dicsőség mindörökké. Ámen.” (Róm 11, 34-36)

Szolgalat és érettkorúság

Simon Szabolcs

A szolgálat szót meghallva, már a zengésében találunk valami szokatlant. Talán nem szeretjük magát a szót, mert hangzásával felébreszt bennünk egyfajta alábecsült, méltatlan, lekezelő, kiszolgáltatott állapotot (diáknak a kréta-poros tábla törlését, katonának a folyosó soha véget nem érő vikszolását, munkásnak a dunacsatornai kényszer-szolgalatot juttatja eszébe, stb.). Ezt a régi énünk világából hozzuk. Ott volt a szolgaság szinonimája a rabságnak, amire nem szívesen gondolunk.

Keresztyénként elolvasva az Ézs 52,13-53,12-t átértékelődik az életünkben a szolga képe. Krisztusra, a szelíd és szenvedő szolgára nézve megváltozik a szolgálat jelentése, s ami egykor teher volt, az egy kiváltságos királyi megbízatássá lesz. Az Úr Jézust szolgálni kiváltság. Mégis, kivitelezni nagyon nehéz sokak számára.

De nemcsak az egyes ember szívében nincs a helyén a szolgálat kérdése. Sok gyülekezet életéből is hiányzik. Az istentiszteleten eltolódott a hangsúly. A hallgatóságnak a legfontosabb: a jó zene, drámai előadás, vagy akár *komédia*, ami persze *szóljon* Istenről, csak Ő ne *szóljon*! Nagy kár, hogy a hallgatóság szórakoztatása került előtérbe. Cinkosok ebben gyakran a gyülekezet vezetői, mert vagy tudatlanságból, vagy akarattal levették a szolgálatra való felhívást a gyülekezet terített asztaláról. Nem figyelmeztetnek Isten szavával arra, hogy „átkozott aki az Úr dolgát hanyagul végzi” (Jer 48,10). A hallgatóságot nézőközönséggé avanszálták, és fontos, hogy ha már egyszer valahogy betévedtek oda, érezzék jól magukat. A gyülekezet nem mobilizál, hanem lassan látogatóit és tagjait a padokhoz láncolja. Nem akarja szolgálatra bírni az érzékeny hallgatókat. Annyira tiszteletteljesen szólnak az igehirdetők a hallgatókhoz, hogy azok képtelenek felébredni a semmittevés mély

álmából. Vagy legalábbis Krisztus ügyében semmittevők, mert a saját hasznukat éberén ápolják és végzik. Meggyőzik a nagyok: Isten nem használhatja őket, ők túl kicsik ahhoz. Ez lelkileg halott állapotot eredményez. Mert mi tud annál rosszabb lenni, mint ha valaki alkalmakat látogat, az Igének hallgatója, de nem cselekvője a hallottaknak (Jak 1,22-25)!

A keresztyénségünk nem valami sportközvetítés élvezése, ahol kíváncsian várjuk, hogy a (gyülekezeti) kedvencünk miként fog teljesíteni. Az gond, ha a gyülekezeti személyzet keményen dolgozik, a hallgatók pedig beérik azzal, hogy *jól* érzik magukat és *szemlélődnek*. Egy inaktív, nem működő gyülekezeti tagságban az aktív emberek túlfeszülve idővel kiégnek, kifáradnak, kimerülnek. Ekkor a teljes Test kezd el szenvedni. Ha egy szenved, az kihat az egész testre. Azt mindenkinek tudni kell, hogy a legjelentéktelenebbnek tűnő szolgálat is nagyon fontos (arra a pohár vízre gondoljunk, amit Jézus nevében adunk! Mk 9,41)

Ezért bátorítlak, kezdj Neki szolgálni: kérdezd meg a lelkészt, a presbitereket, testvéreidet, szüleidet, a kisgyerekes anyákat, az idősebb nőket és férfiakat, hogy miben segíthetsz! Kérdezz, légy érdekelt és segíts! A lelkészek feladata: felkészíteni a szenteket a szolgálatra, Krisztus testének építésére, (Ef 4,12) de minden keresztyén feladata szolgálni valahogy mindazzal, *aki ő, és amiye* van (Róm 12,6-7). Az Istentől kapott egyedi képességeit, ajándékait a gyülekezet hasznára kell fordítani. Ez a felnőttkorúság jele: a szolgálatkészség. Tehát a lelkészek feladata: a szolgálatra való felkészítés, a hallgató feladata: vállalni a szolgálat megbízatását. Bátorítani is kell egymást, alkalmat adni mindenkinek a szolgálatra, mert Isten abban gyönyörködik, ha az Ő népének kicsinyei és nagyjai Őt szolgálják.

Egy számbelileg gyorsan gyarapodó gyülekezetet meglátogatott egy újságíró azzal a céllal, hogy meglássa a növekedés okát, miként sikerül mindez a mai világban. Az igei szolgálaton részt vett, és megismerve a gyülekezetet azt mondta: ebben a gyülekezetben 900 lelkész (szolgáló) van... Ez volt az (tit)ok... Értünk kell, hogy Isten szolgálatban akar látni, és ha megjön, abban is akar találni bennünket (Mt 24,45-51). Nemcsak a szószéki *prédikálás* a szolgálat. Isten mindannyiunkat elhívott arra, hogy egymás javára is éljünk a gyülekezetben. Beszéden kívül még sok területen tudunk egymás számára áldássá lenni (kétkezi munka, szellemi munka, imaháttér, böjtölés stb.). Légy érdekelt és szolgálj! A szolgálattal növekedik a gyülekezet.

Csodálatos módon fogalmazza Pál apostol az anatómia fogalmaival a kötődést (Ef 4,16) az egyes tagok között a gyülekezetben. Tanításából kiderül, hogy a gyülekezet ki van téve a növekedésnek. *A test minden egyes része saját adottságának megfelelően működve gondoskodik önmaga növekedéséről.* A görög nyelvben használt szó a *működésre* (Károli a *munkásságot* használja) tartogat számunkra egy kis többletet is, mert a görög epikhorégia *karvezetőt* jelent, aki *vezeti a kórust* és aki egyben *fenntartja, anyagilag támogatja a kórust.* Vagyis jelentéstartalma, hogy *saját számlájára íratja a költségeket,* röviden: *gondoz és támogat.* A gyülekezetben ez tehát a keresztyén feladata, hogy *gondozzon és támogasson.* Az idővel, amit rászán, az energiával, amit befektet, az áldozathozatallal, a saját dolgairól való lemondással a másikért, mindezt a TEST, Krisztus menyasszonyának javára, növekedésére fordítva, és mindezt szeretetből. Testvérek, a Krisztus képére és hasonlatosságára való átformálódás a munkatervünk (Róm 8,29). A növekedéshez pedig szolgálat kell.

Milyen sokan élnek gyülekezetben, hogy „nincs emberük”, mint a Bethesda tavánál fekvő embernek (Jn 5,7), aki segítsen a nehéz időkben. Légy az, aki beemeled a beteget a felkavart vízbe, aki odahívod a keresőt Jézushoz!

Nemcsak a lelkész és néhány ember feladata ez, hanem minden megtért személy kötelessége a szolgálat. Gyakori, hogy a fiatalok áthárítják az idősekre a szolgálatot, mert ők bölcsebbek és van idejük; vagy azzal áltatják magukat, hogy majd ha házasok lesznek, akkor fognak szolgálni a családjukkal. Ha már családostok, akkor azt mondják: végezzék a szolgálatot mások, akiknek sok az idejük, mert őket leköti a

család. Az idősek pedig a fiatalok felé hárítanak vissza, mivel nekik már nehéz a szolgálat, már ők a rászorultak. Mindig található kifogás az engedelmesség megtagadására. Végeredmény az, hogy meddő társasággá lesz a gyülekezet. Fizikailag jelen vannak, de lelkileg elhagyták az emberek a gyülekezetet (Zsid 10,24-25). Pedig arra hív az ige, hogy gyülekezetünket ne hagyjuk el.

Ezért mutassunk jó példát a gyülekezeteinkben felnövő új generációknak a szolgálat terén! Újuljunk meg e téren is, és engedjük Krisztust, hogy áldja meg a tarisznyánkban levő két halat és öt kenyert, mutassa meg életünkben az ő erejét és hatalmát (Ján 6,9)! A lelki nagykorúság akkor köszönt be életünkbe, amikor Krisztus Jézus betölti szívünket, amikor Ő teljessé lesz az emberben. A szolgálatban kiárad a bennünk lakozó Krisztus. A szolgálat szülőszobája az érettkorúság, Krisztus megismerése, a Benne való hit és bizalom.

A nagykorúság három jellemzője feltárul előttünk a Zsid 5 alapján:

1. első, hogy meg tudja különböztetni azt, hogy mi a jó, a helyes, az Istennek tetsző és kedves (Zsid 5,14)
2. második, hogy meg tudja különböztetni azt is, hogy mi a rossz, a helytelen, az Istennek nem tetsző és utálatos
3. harmadsorban jártassága van az igazság Igéjében (Zsid 5,13), eljutott a hit egységére és a Krisztus megismerésére

Az érettkorúság a szolgálatban az, hogy Isten Szavához igazodom, attól se jobbra se balra nem térek. Tudom, hogy mi a helyes és a jó, ami Isten népének javára, Istennek dicsőségére van, és nem hagyom abba annak végzését, amíg élek. Nem adom fel a szolgálatot az első elkésztő tapasztalat miatt. Erre is van erőm Krisztusban, aki engem megerősít (Fil 4,13).

Tudom, nem elég arra hivatkoznom, hogy már ideje lenne kimozdulni a meddőségből a szolgálat terén. Mert tudom azt is, hogy Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően.” (Fil 2,13) De mégis, kérjük a minden kegyelem Istenét, hogy erősítsen meg minket ebben a törekvésünkben, és lássuk meg a mi felelősségünket e téren! Legyen az egyházban krisztusi élet és lüktetés, ha nincs, vigyünk magunkkal! Maradok imával a hívő olvasóért, és kérem az Urat, hogy tegye áldott eszközzé az én testvéreimet, ott ahová helyeztetett!

Az Úr jósága

Zólya Csaba

Minden ember megtapasztalta már az Istentől feléje áradó jóságot, még ha nem is tudatosult benne, hogy valójában ki is ennek a jóságnak a forrása. Hívó és hitetlen ember egyaránt részesül Isten áldásaiban, hisz a napfény, a termést adó eső, a nap mint nap kirendelt eledel és még számtalan hasonló, ám sokszor olyan természetesen tartott ajándék bizonyítja ezt.

Vajon mindezt megköszönjük-e Annak, Aki kirendeli számunkra ezt a gazdagságot? „A te nagy jóságod emlékeiről áradoznak” – írja Dávid a 145. Zsoltár 7. versében azokról, akik valóban meglátták Isten jóságát életükben és ezért meg szeretnének emlékezni mindarról, ezáltal dicsérve Őt. Vajon mi miről szoktunk áradozni? Az emberekkel beszélgetve sajnos nem igazán tapasztalom, hogy igyekeznének tudatosan emlékezni mindazokra a dolgokra, amelyekkel Isten megáldotta őket életük eddigi szakaszában. Legtöbbször, amikor árad a szó, panaszkodás, elégedetlenség és a mások vádolása hallható.

Az ember felé tehát Isten számtalan ajándéka árad, ám sokan mindezt természetesnek veszik. Tartják magukat annyira jónak, hogy ők mindezt megérdemlik, sőt ha életük minden területén nem kapják meg ezeket az áldásokat, helyesnek tartják a zúgolódást, méltatlankodást, sőt Isten vádolását is, amiért a kellő időben, a kellő mértékben nem rendelte ki számukra az általuk óhajtott dolgokat. Gondolom sokak számára ismert a szólás: olyan jó ember, mint egy falat kenyér. De mi alapján ítélünk egy embert jónak vagy kevésbé jónak? Valójában mennyire jó az ember? Ennek a kérdésnek megválaszolására vegyük alapul a Szentírást, Isten szavát.

A Máté evangéliuma 19. részének 17. versében Jézusnak egy gazdag ifjúval való beszélgetéséről olvashatunk. A szép vagyonnal rendelkező fiatalember jónak neve-

zi Jézust. „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten.” – hangzik Jézus válasza. Vajon miért ez a furcsa felelet? Jézus talán itt arról szeretné meggyőzni hallgatóit, hogy Ő nem jó, s ezáltal azt mondaná, hogy Ő tulajdonképpen nem Isten? Nem, nem erről van szó. Jézus csupán rá szeretne volna bírni a fiatalembert, hogy elgondolkodjon szavainak súlyáról és közben megláthassa saját állapotát. Jónak nevezni egy embert pusztán hízelgésből lehet. Ha pedig komolyan is gondolta az ifjú kimondott szavait, akkor ezzel egy időben el is kellett ismernie, hogy Jézus maga a Szentháromság Isten második személye. Jézus világos és egyértelmű következtetést von le: senki sem jó, más szavakkal egy ember sincs, aki önmagától jó lenne. Egyedül Isten jó. Pál apostol is hasonlóképpen fogalmaz a Rómabeliekhez írt levelében: „Nincs aki megértse, nincs aki keresse az Istent. Mindnyájan elhajlottak, egyetemben haszontalanokká lettek, *nincs aki jót cselekedjen, nincsen csak egy is.*” (Róm 3,11-12) Tudom, hogy ez furcsán, némelyek számára bosszantóan hangozhat, hisz az ember minden erejét bevetve igyekszik először önmagát, aztán másokat is meggyőzni saját jóságáról.

Be kell látnunk, hogy Isten kegyelme nélkül az emberiség nem egyre jobb lesz, hanem egyre inkább a harag, viszálykodás, irigység és szeretetlenség felé tart. Ha bizonyítékra van szükségünk, csupán körül kell néznünk kissé a világban: a szűnni nem akaró háborúk, gyilkosságok, válások, veszekedések bizonyítják ezt. S ha őszinték akarunk lenni, nem is kell olyan messzire mennünk: vizsgáljuk meg saját életünket, nincs-e tele mások felé irányuló haraggal, gyűlölettel? Nem tapasztaljuk-e magunkban az indulatot, amikor az események nem elképzeléseink szerint történnek? Ennyire vagyunk hát jók.

Amint korábban megvizsgáltuk, az egyedüli jószág és annak forrása tehát Istennél van. Bennünk, emberekben pedig semmi jó nincs. Isten mégis kiárasztja jószágát ránk, és ezt több területen is tapasztalhatjuk.

1. Isten jószágát megtapasztalhatjuk abban, hogy útbaigazít, ha vétkezünk

„Jó és igaz az Úr, azért útba igazítja a vétkezőket.” olvashatjuk a 25. Zsoltár 8. versében. Mit jelent vétkezni? Isten törvényétől, parancsolataitól, Igéjétől eltérni. – Ő, én nem szorulok rá Isten jószágára ezen a területen, mivel én nem vétkeztem: nem öltem, nem loptam, nem paráználkodtam – mondhatja valaki. Azonban a Szentírás tanítása szerint: „ha valaki az egész törvényt megtartja is, de **vét egy ellen**, az egésznek megrontásában bűnös.”(Jak 2,10) Általában nem szeretjük, ha valaki megpróbál útbaigazítani bennünket. Úgy gondoljuk, hogy mi tudjuk melyik a helyes, a jó út. Isten azonban azt mondja, hogy egy sincs közülünk, aki saját magától a jó úton járna, azaz ne szorulna rá Isten útbaigazítására.

2. Isten jószágát megtapasztalhatjuk abban is, hogy megtanít cselekednünk akaratát

„Jó vagy te és jótevő, taníts meg engem a te rendeléseidre.”(Zsolt 119, 68) Hogyan adja tudomásunkra Isten az Ő akaratát? Az Ő általános kegyelméből mindannyiunk szívébe ültette a lelkiismeretet, amely az Ő akaratáról beszél számunkra. Isten jószágából fakad, amikor lelkiismeretünk által szól hozzánk, figyelmeztet. Ugyanakkor szól az Ő igéje által is, azonban mi ezt oly sokszor nem jószággént értékeljük, hanem életünkbe való belekontárkodásnak. Vajon nem kellene-e, hogy több alázattal álljunk meg Az előtt, Aki megalkotott bennünket, és Akitől függ életünk minden egyes perce? Vajon nincs-e joga az apának gyermekei javát akarva meghatározni elvárásait, megtiltania olyan cselekedeteket, amelyek később a gyermekek kárára lennének? Hasonlóképpen Teremtőnk újból és újból, újabb és újabb élethelyzetekben, körülményekben szól és tanít bennünket, hogy meglássuk, figyelembe vegyük és megértsük az Ő rendeléseit, hogy ezáltal az Ő dicsőségére, valamint a magunk javára cselekedjünk. Hogyan értékeljük tehát, ha az Úr így akar foglalozni velünk?

3. Isten jósága megtapasztalható ígéretei által

A Jeremiás könyve 33. rész 11. vers második felében a következőket olvassuk: „Dicsérjétek a Seregek Urát, mert jó az Úr, mert örökkévaló az Ő kegyelme, a kik hálaáldozatot hoznak az Úr házába, mert visszahozom e föld népét a fogságból, mint annak előtte, azt mondja az Úr.” Ebben az igeversben Isten arra az igazságra hívja fel a figyelmünket, hogy velünk szemben tanúsított jósága nem a körülményeinktől függ. Nem a körülményeink, élethelyzeteink fogják meghatározni azt, hogy Isten jószágát megtapasztaljuk-e, hanem

Amikor a mindenható Isten jószágát tapasztalod az életed különböző területein, akkor Ő ezáltal megtérésre, a Magával való közösségre hív téged. Ez a hívás mára szól, nem holnapra.

az Istenhez és az Ő igéjéhez, ígéreteihez való viszonyulásunk. Hisszük-e hát, hogy Ő egy hűséges Úr, Aki számunkra, nyomorult bűnösök számára megoldást rendelt az ő Fia, Jézus Krisztus által? Ez az ígérete sem körülményeinktől függ, hanem szívünk állapotától. Sajnos gyakran a körülményeinkre tekintünk, és azok alapján vonjuk le a következtetést Isten jószágát illetően. Azonban ha így cselekszünk, csupán látásban és nem hitben járunk. A fent említett igevers alapján láthatjuk, hogy Izráel, Isten népe fogságban volt. Isten maga engedte meg, hogy népét a babiloniak leigázzák ígéreteiben való kételkedésük valamint engedetlenségük következményeként. Azonban ott, testi-lelki szenvedéseik közt megértették, hogy egyedül Isten kegyelme a megoldás számukra. Isten pedig megígérte, hogy kegyelme népe iránt örökkévaló. Bizonyos, hogy a mi életeinkben is voltak és vannak nyomorúságos helyzetek. A nagy kérdés azonban az, hogy a körülményeinkre tekintünk-e talán még Istent is vádolva, vagy megértjük, hogy az Úr a problémák ellenére sem változtatja meg ígéretét, Krisztus által mindenkor érvényes a szabadulás. Isten a te életedre is ki tudja árasztani kegyelmét, és megoldást tud adni.

4. Isten jóságát megláthatjuk abban, hogy megtérésre hív

„Avagy megveted az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudván, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít?” – olvashatjuk a Római levél 2. részének 4. versében. A legnagyobb jó, amit Isten tesz életünkben az, amikor megtérésre indít, hisz csupán így tapasztalhatjuk meg jóságát abban, hogy útbaigazít, megtanít rendelkezéseire és ígéreteket ad számunkra. Mit is jelent tehát a megtérés?

Először is hadd tegyük világossá, hogy a megtérés nem egyik felekezetből a másikba való átmenést jelenti. Távolról sem. A megtérés azt jelenti, hogy Isten munkája által felismerve a bűn miatt megromlott, boldogtalan életed, Istenhez fordulsz hit által és egyedül Krisztusba kapaszkodsz, Hozzá ragaszkodsz, hisz Ő az egyedüli megoldás a mi bűneinkre, életünkre. Pál apostol az Efézusbeliekhez írt levelében a meg nem tért embert lelkileg halottként mutatja be. (Ef 2,1-5) A megtérést pedig úgy határozza meg, mint a vétkek miatti halott ember megelevenítését, melyben Isten megmutatja az „Ő kegyelmének felséges gazdagságát hozzánk való jóságából a Krisztus Jézusban.” (Ef 2,7) Isten legnagyobb jósága tehát az, hogy bennünket megtérésre indít. A megtérés nem önmagunk erejéből történik, hanem Isten az, aki szíveinket előkészíti, indítja a Hozzá való közeledésre. Ha tehát a mindenható Isten jóságát tapasztalod életed különböző területein, ne akard hát megvetni azt, hisz ez által megtérésre, az Önmagával való közösségre hív téged. Ez a hívás tehát mára szól, nem holnapra. A megtérésről tanítva mindenütt így mondja a Szentírás „ma” és „most”. „Ma, ha az Ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a ti szíveteket.” (Zsid 3,7-8)

MORZSÁK

Mrs. Baughman tanárom volt a vasárnapi iskolában, ahová sok évvel ezelőtt kisgyerekként jártam. Egyik vasárnap reggel egy tálca süteményt hozott be az alkalomra, és letette az asztalára. Az óra elején mindenkinek kiosztott egy-egy cédulát, amelyeken háztartási kiadások voltak felírva: kosztipénz, gázdíj, vízdíj, villanyszámla stb. Az enyémen a telefonszámla szerepelt. Aztán felvette a sütis tálcat, elkezdte felsorolni a kiadásokat, és a cédulákat egy-egy süti ellenében egyenként visszavásárolta azok tulajdonosaitól. Én is felugrottam, amikor meghallottam a telefonszámlát, odamentem, és megkaptam a sütit, aminek nagyon örültem. Nemsokára az utolsó darab süti is elfogyott.

A tálca kiürült, Robbie-nál azonban, aki még nem kapott sütit, maradt egy cédula.

– Persely! – mondta Mrs. Baughman. Robbie is előrement reménykedve abban, hogy talán még számára is maradt egy darab süti valahol. Ekkor Mrs. Baughman a sütislapáttal összekaparta a tálca alján lévő morzsákat, egy szalvétába szórta, és odaadta Robbie-nak.

– Hm, nem valami jó üzlet, süti helyett morzsák – gondoltam magamban.

– Gyerekek, mai leckénkben a sütemény a pénzünket jelképezi – magyarázta Mrs. Baughman. – Ha az anyagiak terén a tizedfizetés és az adakozás nincs a fontossági sorrendünk elején, és nem adjuk oda Istennek azonnal azt, ami Neki jár, akkor könnyen járhatunk úgy, hogy a végén nem marad más a pénztárcánkban, csak 'morzsák'.

Sose felejtem el azt a vasárnapot, azt az órát, amikor Robbie csak morzsákat kapott. Már akkor, kisgyerekként megtanultam, hogy Istent minden előtt az első hely illeti meg az életemben. Amikor az azóta eltelt években harcaim voltak a helyes prioritásokkal, a tizedfizetéssel, az adakozással kapcsolatban, visszaemlékeztem Mrs. Baughman sütis órájára, és azonnal tudtam, ki kell hogy legyen a legfontosabb az életemben – a pénzügyeimben és a kiadásaimban is.

*„Gyászomat örömmre fordítottad,
leoldoztad gyászruhámat, és örömbé
öltöztettél. Ezért szüntelen zeng Neked
a szívem, örökké magasztallak, Uram,
Istenem!” (Zsolt 30,12-13)*

BENCs MIKLÓSNÉ

Szegény cseléd családban születtem. Édesanyám korán megözvegyült és én a második, élettársi kapcsolatából születtem. Katolikusként kereszteltek meg, de nem gyakoroltuk a családban a vallást, csak néha mentünk a templomba.

Édesanyám munkaszeretetre nevelt, hogy kikerüljünk abból a nehéz sorsból. Fiatal lányként már gyakrabban elmentem a templomba (elsőáldozó és bérmálkozó is voltam). Huszonnégy éves koromban mentem férjhez egy nálam jóval nehezebb helyzetben lévő fiúhoz. Az ő helyzete azért volt rosszabb, mert bár földdel rendelkeztek, de féllárvaként, mint a legidősebb fiú, neki kellett a családról – édesanyjáról és öt testvéréről – gondoskodni. Életcélom a szegénységből való kijutás volt. Ezért rengeteget dolgoztunk, hogy gyarapodjunk. A munka volt a bálványom, és igyekezetünk által kicsit mindig gyarapodtunk is. Két gyermekemet is arra buzdítottam, hogy dolgozások legyenek. A mezeti munkákba és az állattartásba is bevontuk őket.

Ebben a családban kezdtem rendszeresebben látogatni a vasárnapi miséket, mert anyósom ezt kívánta. Az anyagiakban való növekedésünket a saját erőnknek és érdemünknek tulajdonítottuk, és nem Isten ajándékaként éltük meg. Büszke voltam a kitartásomra és erőmre. Úgy gondoltam, hogy minden rendben van az életemben, dolgozások vagyok, szeretnek a faluban, nincs haragosom és a templomot is rendszeresen látogatom. Ez utóbbi egyre fontosabb lett számomra. Búcsújáró helyeket látogattam, és a Rózsafüzértársulat tagja lettem.

Azt gondoltam, mindent megtettem azért, hogy kedves legyek Isten számára. Szívemben mégsem volt teljes béke. Annak ellenére, hogy jónak éreztem magamat, mégis csalódások értek. Férjem hűtlenségét nem értettem, mert magamban nem láttam hibát. Gyermekeim rossz házassága is sok fájdalmat

okozott. Lányom férje ivott, fiam rövid házasság után elvált. Kerestem életemben, hogy mit csináltam rosszul, hogy jutottunk idáig. Egyre jobban vágyódtam az Istennel való kapcsolatra. Buzgólkodtam a katolikus tanításoknak megfelelően annak érdekében, hogy az esetleges bocsánatos bűneimet Isten bocsássa meg. Akkor még nem is sejtettem, hogy Isten szemében milyen nagyok és súlyosak a vétkeim. Abban nyugodtam meg, hogy a gyónásokkal és áldozásokkal mindent lerendeztem. Férjem halála is megrendített, mert magamra gondoltam, önzően önmagamot sajnáltam. Mi lesz velem most nélküle, hogyan boldogulok társ nélkül. Fájdalmamra nem tudtam, hol találok megoldást. Isten ellenem lázadtam, sőt még inkább kerestem Vele a kapcsolatot. Volt egy Mária szobor a templomban, amit a Rózsafüzértársulat tagjai felváltva hazavittek és a tagok közös imádattal vették körül. Azt gondoltam, hogy nagyon jól cselekszem, ez kedves Istennek. A lakásunk is tele volt szentképekkel és szobrokkal. Nem is sejtettem, hogy ez nemcsak hogy nem kedves Istennek, hanem súlyos véték ellene.

Fiam újra megnősült. Feleségével együtt rendszeres templomlátogatók lettek, aminek igen örültem. Évek teltek el így, aztán változás történt az életükben. Megtértek Krisztushoz és Isten Igéjének rendszeres olvasói és hallgatói lettek. Nem értettem: mi az, hogy megtérés? Amikor elhagyták a katolikus egyházat megdöbbsentem, mert úgy gondoltam, hogy az az egyedüli üdvözítő egyház. Fiam nagyon sokat beszélt a Biblia igazságáról, de én úgy védekeztem, hogy a katolikus papok is beszélnek róla.

Néhány év múlva Isten engem is arra indított, hogy kezembe vegyem a Bibliát. Az olvasás és fiam tanítása által lassan kezdett megvilágosodni előttem az igazi út, amely engem is Krisztushoz vezetett. Ami embernek lehetetlen volt, Isten kegyelméből

lehetséggé vált. Én is megtértem. Leszedtem a szentképeket a falakról, amelyekhez oly nagyon ragaszkodtam. Istentől erőt és bátorságot nyertem, hogy kilépjek a katolikus egyházból és megvalljam családom, ismerősök, szomszédok és a rokonok előtt, hogy hittel elfogadtam Krisztus megváltását. Most már Hozzá tartozom, Neki kívánok engedelmessé válni. Természetesen ez nem volt ilyen egyszerű. Komoly próbát jelentett számomra, hogy szembeálljak lányomékkal. Elindultam az új úton és tudom, hogy ezt a harcot Isten viszi győzelemre. Nyolcvan éves koromban gyülekezeti tag lettem és végre szívembe békesség költözött. Isten irgalmát idős koromra tapasztaltam meg, ami arra tanít, hogy soha nem késő bűnbánattal Őelőle állni, kérni kegyelmét és oltalmát.

Azt gondoltam, hogy most már mindent értek és tudok, így megnyugodva kényelmesen várhatom a találkozást Krisztus Urunkkal. Isten azonban nem így gondolta. Nehéz és fájdalmas próbát adott. Érszükület miatt levágták a jobb lábamat és így kiszolgáltatva – nyomorúságom miatt – fiamék segítségére szorultam. Most tudtam meg igazán, hogy a bűnös ember szükségben él itt a földön. Isten szeretetére, erejére, bátorítására vágyakoztam és imáimban Hozzá kiáltottam segítségért. Ő meghallgatott, mert életem végső szakaszában, megbékélve az Ő akaratában, már alázattal el tudom fogadni az általa felkínált segítséget (a gondozást). A büszke asszony, aki arra volt büszke, hogy bátor és erős, felismerte, hogy csak kicsiny porszem. Köszönöm Uram a meg nem érdemelt ajándékodat, Jézus Krisztust, aki felém is kinyújtotta segítő kezét, és én megragadhattam. Krisztusban már mindenre van erőm. Ha néha meggyengülök is, Ő már mindig velem van és talpra állít.

*„Legyetek erősek és bátor szívűek mind,
akik az Úrban reménykedtek!”
(Zsolt 31,25)*

Ahhoz, hogy az unitarizmusról¹, mint a reformáció mellékágáról vagy vadhajításáról beszélhessünk, szót kell ejtenünk a humanizmusról.

A humanizmus szó XX. századra kialakult jelentése filozófiát vagy életszemléletet takar, melynek legfontosabb mozzanata az „Istentől leválasztott emberi méltóság”². A humanizmus hangsúlyosan világi, mai értelmében ateista kifejezés. Amikor a reformáció idején kialakuló humanizmus elterjedéséről beszélünk, a mai fül számára ez a vallás és az

AZ UNITARIANIZMUS

TAMÁS SÁNDOR

ateizmus összeütközését jelenti. Pedig a történelmi keretek között ez nem azt jelentette. Mint ahogy a reneszánsz nem azonos a felvilágosodással, ugyanúgy a XIV. századi humanizmus nem azonos az ateizmussal. Ezt néha történelemkönyvek is összekeverik. A XIV-XVI. század humanistái között, ha akad is, meglepően kevés felel meg a mai értelemben vett humanista fogalmának. Többségük nagyon is vallásos, és legfeljebb a keresztyén hit (helytelen) megújítására, de semmiképpen sem a lerombolására törekedett.

A humanizmus szó atyja, F. J. Niethammer német pedagógus 1808-ban alkotta meg a kifejezést, és az oktatásnak azt a formáját értette rajta, amely a görög és a latin klasszikusokra fekteti a hangsúlyt.

A kifejezést érdekes módon a reneszánsz idején egyáltalán nem használták. Bár az olasz *umanis* vagy *umanista* szó gyakorta előfordult, mégpedig egyetemi tanárokat, a „*studia humanitatis*” vagyis a humán tudományok vagy szabad művészetek (pl. a grammatika, retorika) oktatóit jelölte.

A görög és latin eredeti munkák széleskörű tanulmányozása az akkori humanisták számára a célhoz vezető eszköz volt, és nem a cél maga.

Ahhoz, hogy megértsük azt, hogy a humanizmus igencsak változatos mozgalom, figyelembe kell venni, hogy a humanisták közös nevezője nem az eszme

1. Az unitárius (egyistenhívő) elnevezés 1601-1603-ban jelent meg hivatalosan. Az addig használatban levő megnevezés az antitrinitárius (szentháromság-tagadó), negatív tartalmat hordozott.

2. Alister E. McGrath: Kálvin, Osiris Kiadó. (67.o.)

maga, hanem annak előadásmódja. Például sok humanista tudós platonista, mások Arisztotelész tanait tartották mérvadónak. Egyesek köztársaságpártiak, mások meggyőződéses monarchisták. Újabb tanulmányok azonban a humanizmus egy kevésbé vonzó oldalára is felhívják a figyelmet. Némely humanisták ugyanis a mágia és a babonák megszállottai voltak.

Tehát a humanizmus nem rendelkezik egységes vagy legalábbis kitüntetett filozófiai irányzattal, nincs egyetlen vallási, politikai vagy filozófiai irányzata sem, amely a többi létező irányzatot háttérbe

MEGJELENÉSE ERDÉLYBEN

szorítva meghatározó lenne. Ha pl. egy szerzőről azt állítjuk, hogy humanista, számolnunk kell azzal, hogy ez semmit sem mond filozófiai, politikai vagy vallási nézeteiről. Csupán arra utalunk, hogy szerzőnk antik forrásokból származtatja modern nézeteit, és e nézetek kifejtésekor a klasszikus stílust tekinti mérvadónak.

A reneszánsz humanizmus általános alaptételét jól összefoglalja a jelmondat: „ad fontes” – vissza a forráshoz. Ez az alapelv, és annak következetes gyakorlása tette lehetővé, hogy a humanizmus a reformáció malmára hajtsa a vizet. Ugyanis ennek az alapelvnek a következtében felkutatták és közzétették a Szentírás meglevő és akkor fellelhető kéziratait, és az akkor használatban levő latin fordítás (Vulgata) mellé (helyébe) új fordítást készítettek. Akkortájt a Vulgata 1226-ból származó párizsi változata forgott közkézben, amely fordítás meglehetősen gyenge és hibás volt. A humanista kritika és nyelvészet eredményeként rámutattak ezekre a hibákra.

A reformátorok – bár sok esetben humanista neveltetéssel rendelkeztek – már a reformáció kibontakozásának a kezdetén elfordultak a humanizmustól, látva annak hibáit, nevezetesen az ember dicsőítését, és Isten dicsőségének és szuverenitásának korlátozását.

Az *antitrinitarizmusban* vagy *unitarizmusban* változatos eszmékbe és formákba fejlődve élt tovább az a humanista szellem, amelyet Luther a wittenbergi reformációtól az Erasmusszal vívott harcban igyekezett távol tartani. Közép- és Nyugat-Európában ennek a humanista szellemnek egyes mérsékeltebb

képviselői beépültek a megújult egyházba, másokat azonban a lutheránus és református teológusok megakadályoztak abban, hogy a reformációt letérítsék Krisztus-központú pályájáról. Nem így történt ez a humanizmus fontos központjaiban, az észak-itáliai egyetemeken. Itt nem működött olyan reformátor, aki hasonló válogató, szűrő munkát végzett volna. Így ezeken az egyetemeken megindult egyfajta emberi okoskodásból származó teologizálás. A humanisták közös kiindulópontja az ember erkölcsi erejébe és megismerő képességébe vetett optimista meggyőződés volt. Vagyis nem hittek a teljes romlottságban. Így viszont a humanisták a Biblia reformátori alaptételével, az egyedül Krisztusba vetett hit által való megigazulással nem tudtak mit kezdeni. A Biblia üzenete számukra e kulcs nélkül egy sor össze nem tartozó elemre, törvé-

nyekre és előírásokra, erkölcsi tanokra, történelmi adatokra és jóslásokra esett szét. E mellett éppen ezek a humanisták hivatkoztak arra, hogy a Bibliát előítélet nélkül és tisztán tudományosan csak ők értelmezik. Ennek következtében a reformáció történetének peremén egy sereg olyan közösség keletkezett, amely hol ószövetségi szigorúságú volt vagy elszántan apokaliptikus, esetleg moralizáló, álmodozó vagy éppen szabad erkölcsű.

Giorgio Blandrata volt az, aki behozta az antitrinitarizmust Erdélybe. Lengyelországban 1562-től nyíltan antitrinitárius vallású volt, az üldözés elől menekült Erdélybe 1563-ban. Ott eleinte titkolta antitrinitárius meggyőződését, és reformátusnak adta ki magát. II. János király (később János Zsigmond) udvari orvosa lett. Blandrata terve az volt, hogy az akkor már lutheránus király először reformátussá, majd szentháromságtagadóvá legyen. A cél eléréséhez először egy másik személyt igyekezett meggyőzni – nem kis eredménnyel. Ez a személy az akkori kolozsvári első-pap, Dávid Ferenc volt.

Dávid Ferenc 1520 táján Kolozsvárott született. Apja cipész volt. (Apját Hertel Dávidnak hívták, ő maga Franciscus Davidusnak – Dávid-fia Ferencnek – nevezte magát. Innen ragadt rá a Dávid Ferenc név.) Wittenbergben és Odera-Frankfurtban is tanult. 1556-tól kolozsvári lelkész és 1557-ben ugyanott az erdélyi magyar lutheránusok püspöke. Dávid pár éven keresztül nagy hévvel védelmezte saját evangélikus meggyőződését. Az időközben a Tiszántúlon szilárd bázist nyert reformátusok vezéralakjával,

Méliusz Juhász Péterrel folytatott éles vitája során azonban meghasonlott önmagával, 1559-ben lemondott superintendensi méltóságáról, s csatlakozott a reformáció helvét szárnyához. 1564-ben a reformátusok püspöke lett. Mint említettük, János Zsigmond fejedelemnek (korábban II. János király, aki Szapolyai vagy I. János fia) udvari orvosa és tanácsadója volt Giorgio Blandrata. Miután a fejedelem Kolozsvár magyar püspökét tette meg udvari papjává, így Dávid Ferenc a fejedelem mellé került.

Ott ismerkedett meg Giorgio Blandratával. Dávid sokat vitázik Blandratával, aki kezdeti óvatosságát alábbhagyva egyre nyíltabban kiállt a szentháromságtagadás mellett. A viták következménye, hogy Dávid Ferenc is Szentháromság-tagadóvá válik. Őt követte a fejedelem is, János Zsigmond, akit sokkal inkább érdekelték a különböző elvont filozófiai, teológiai kérdések és a művelődés, mintsem az államügyek. Dávid Ferenchez hasonlóan ő is volt lutheránus, majd kálvinista, és lett unitárius.

Északkelet-Magyarországon Károlyi Gáspár esperes a gönci zsinaton lépett fel az akkoriban Egerben működő Egri Lukács ellen, aki egy másik zászlóvivője volt az új vallásnak. Méliusz Juhász Péter Debrecenből elment Erdélybe és János Zsigmondnál kieszközölte, hogy 1566. április 24-27-én Gyulafehérváron vitát tarthasson, amelyen Méliusz érveinek súlya alatt Blandrata és hívei kénytelenek voltak mentegőzni. De mikor Méliusz hazament, minden ment tovább a már megkezdett – rossz – irányba. 1567-ben Dávid megkapta a gyulafehérvári fejedelmi nyomdát tanai propagálására. Azért nem vallották nyíltan szentháromságtagadó felfogásukat, és ragaszkodtak a református egyházhoz, mert annak szabad vallásgyakorlata volt. A céljuk minden bizonnyal az volt, hogy az antitrinitárius vallást is bevett vallássá tegyék. Ezt nyilvánvalóan fejedelmi segítséggel tették meg, egyre inkább törvényes köntösbe öltöztetve.

A vallásszabadság leple alatt.

Az antitrinitáriusokat az a remény is lelkesítette, hogy az antitrinitárius vallás olyan közös platform lehet, amelyen a zsidók, a keresztyének és a muzulmánok találkozhatnak, megérthetik egymást és egyesülhetnek. Mellesleg sem a zsidóknak sem a muzulmánoknak nem voltak ilyen szándékaik. Az akkori idők sajátos ökumenizmusa volt ez. Szeret-

ték volna kiküszöbölni koruk legsúlyosabb ideológiai, politikai és katonai ellentéteit. Ők is amolyan intellektuális etikát vallottak. Úgy gondolták, hogy ha az emberek elég ismerettel, tudással rendelkeznek, akkor nem fognak rosszat tenni, mindenki jót tesz majd. Tehát az embereket tanítani kell ahhoz, hogy a világban levő bűnt, háborút leküzdjék. Ez nyilván egyenes következménye volt az ember teljes romlottságát tagadó, nem biblikus, humanista felfogásnak.

János Zsigmond igyekezett elfogadtatni az új vallást. Ekkor már hagyománya volt a vallási türelemnek Erdélyben. 1550. június 23-án a tordai országgyűlés kimondta a vallási felekezetek egymás iránti türelemének kötelező voltát: eltiltották, hogy egyik vallási felekezet a másikat háborgassa. A római katolikus felekezet mellett ekkor még a lutheránus terjedt el és szerveződött egyházzá. (Ezt a törvényt erősítették meg 1552. május 22-én ugyancsak Tordán.) 1557-ben ismét országgyűlés, ismét Tordán. Bár itt nem ne-

vezték meg a bevett felekezeteket, de a történészek egy része szerint itt már a református felekezet is bevett vallássá lett, hiszen a fejedelem legnagyobb katonai erővel rendelkező párthíve, Petrovics Péter református volt. Csohány János professzor szerint: „...elképzelhetetlen, hogy kimondatlanul is ne értették volna az ő vallását is az új hit (gyűjtő)fogalmába.”³ Kimondva és megnevezve 1564-ben adott az országgyűlés vallásszabadságot a református egyháznak. Első püspöke Dávid Ferenc volt, aki ekkor már titokban antitrinitárius volt. 1568-ban az országgyűléssel olyan törvényt fogadtattak el, amely mindenkinek megengedte, hogy az evangéliumot úgy prédikálja, amint neki Isten érteni adta. Ez kimondatlanul is a szentháromságtagadó tanok szabad terjesztésének adott teret. Erdély a szentháromságtagadók gyülekezőhelyévé, Kolozsvár a legújabb felekezet központjává vált.

Dávid, Blandrata és Egri Lukács, aki a Felvidéken ténykedett, hitvitákat rendeztek, hogy az unitarizmusnak megnyerjék a református lelképásztort. A református lelkészi kar tömegesen követte korábbi püspökét.

3. Dr. Csohány János PhD: Vallási türelem a magyar törvényekben. Tanulmányok a vallásszabadságról. Kiadja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület. 2002. (33.o.)

Mítosz és történelmi tény

Dávid Ferenc Erdélyben egyre radikálisabb útra tért. Bár napjainkban ő a sajnált, ünnepezt, nagyra tartott és siratott mártír. Az igaz, hogy a hitéért halt meg, de az a hit nem egyezett az akkori unitáriusok hitével. Az 1568-as országgyűlés a Biblia értelmezését a lelkiismeretnek rendelte alá, melynek következtében Erdélybe özönltek a különböző teológusok a világ különböző területeiről. Legnagyobb tanbeli hatása Faustus Socinus olasz származású teológusnak volt. Az antitrinitárius egyház Blandrata és Socinus mérsékeltbb tanát az ún. adorantizmust vallotta, amely szerint Krisztus részese az isteni méltóságnak, ezért imádandó. 1571-ben meghalt János Zsigmond, és az őt követő fejedelem, somlyai Báthori István ízigvérig katolikus volt. Elbocsátotta Dávid Ferencet udvari papi állásából. Az 1571-es országgyűlés elfogadta a név szerint felsorolt római katolikus, ágostai hitvallású és helvét hitvallású evangéliumi, valamint az antitrinitárius felekezetet. Ezeket egyenlő joggal bíró bevett vallásfelekezetnek – religio recepta – mondta ki az országgyűlés. 1572-ben pedig szintén országgyűlés mondta ki az innovációs törvényt. Ebben minden személynek és bevett felekezetnek megtiltottak minden további vallási újítást. Sem új felekezetet, sem a már bevett felekezeteken belüli újítást nem engedélyezett. Csakhogy Dávid Ferenc már korábban is vallott olyan nézeteket – ha nem is hangoztatta túlzottan –, amelyek nem tartoztak az antitrinitárius egyház elfogadott tanai közé. Már korábban megjósolta 1570-es évre Krisztus visszajövetelét, ami természetesen nem történt meg. Majd

kezdte nyíltan ellenezni a gyerekek megkeresztelését: a felnőttek megkeresztelésének bevezetését tartotta szükségesnek. Sőt szombatos, judaizáló tanokat is hirdetett. Túlfeszítette a húrt. Akkorra az antitrinitárius egyház meggyengült, hívei egy része visszatért a református egyházba, és akik megmaradtak, azok is felmérték a veszélyt, amit az újabb és újabb újítások jelentettek. Báthori István politikai pozíciója igen megerősödött, már harmadik éve volt nemcsak erdélyi fejedelem, hanem lengyel király is. Dávid Ferenc magára maradt. Az egyháza elhatárolta magát püspökétől, 1579 márciusában megfosztották püspöki tisztétől. 1579. június 1-jén a gyulafehérvári országgyűlés – miután Dávid nem volt hajlandó visszavonni újító tanait az innovációs törvény megszegéséért – életfogytiglani börtönre ítélte. Déva várába zárták, ahol néhány hónapot raboskodott. Még az év november 15-én meghalt. 59 éves volt, ami abban az időben magas életkornak számított.

Könyvészet

1. Alister E. McGrath: Kálvin Osiris Kiadó (67.o.)
2. Erdély története (három kötetben) Akadémiai Kiadó, Budapest 1986, második kötet.
3. Tanulmányok a vallásszabadságról. Királyhágómelléki Füzetek, Dr. Csetri Elek: A vallásszabadság kinyilvánítása Erdélyben; Dr. Csohány János PhD: Vallási türelem a magyar törvényekben. 2002.
4. Dr. Csohány János: Miért került Déva börtönébe Dávid Ferenc? Keskeny Út, 1999 január, II. évf. 3. szám.

M E G J E L E N T !

Olvasóink figyelmébe ajánljuk a Presbiteriánus Füzetek sorozatot, amelynek első száma októberben jelent meg. A sorozat célja olyan rövidebb írások, tanulmányok megjelentetése, amely napjaink keresztyénységét érintő gyakorlati kérdésekkel foglalkozik. A sorozat első részében Szóke Imre az istentisztelet kérdését járja körül *Az igaz Isten helyes tisztelete* címmel.

Kis ízelítő a könyvből: „arra szorítkozunk most, hogy az istentisz-

telet néhány lényegesebb kérdését érintsünk, és ezekről elgondolkodtassuk az olvasót. Tesszük ezt azért, mert sok keresztyénnek vajmi kevés rálátása van az istentisztelet kérdéseire. Ezért nemcsak önmagában vagy gyakorlati alkalmazásai miatt fontos az istentiszteletéről beszélni, hanem azért is, mert nem lehet azt más igei tanításoktól elszigetelten vizsgálni. Ilyen vonatkozásban pedig igen komoly összefonódásokkal és átfedésekkel kell számolnunk.”

Az istenfélő család
Puritán tanítók sorozat
Kiadja: Koinónia Kiadó

Az istenfélő család című könyv bár egy kötetben van, de eredetileg nem egy könyvnek íródott. Nyolc puritán lelkész igehirdetését tartalmazza a kötet a keresztyén, istenfélő családról. Ennek a következménye az, hogy a könyv rövid és lényegre törő. A prédikáció jellegéből fakad, hogy nem a puritánoknál megszokott hosszúsággal íródtak a fejezetek, hanem könnyed és olvasható rövidséggel. A szerzők nagy száma nem zárja ki a kötet formálódás egységességét. Mivelhogy a szerzők ugyanazon a hiten vannak, ezért ugyanazokat az alapelveket adják. Így óhatatlanul ismétlik a tanításokat, de ez nem hátrányára, hanem előnyére válik a könyvnek. Némelyek a puritánok írásait olvasva éppen arra panaszkodnak, hogy az érthetlenségig belemélyednek a részletekbe (bár ez valójában az érthetőséget növeli – viszont ahhoz állhatatos figyelmességre van szükség). Itt kevés a részletesség a rövidsége miatt, de ez nem eredményezi a felületességet. Röviden és közérthetően szólnak tehát.

A könyv olvasását mégsem a rövidsége és közérthetősége, hanem a témája miatt ajánljuk. A családról szól. A valódi családról, vagyis az istenfélő családról. Attól valódi egy család, hogy istenfélő. Ha nem istenfélő, akkor nem valódi, hanem hamis. A nem istenfélő családok nagy száma miatt vannak nagyon sokan kiábrándulva a CSALÁD-ból. Nyilván csupán hamisítványt ismernek, nem ismerik az eredetét, és a hamisítvány egyáltalán nem hasonlít az eredetire. Külsőleg ugyanolyan lehet, de a lelki tartalom egészen más. Aki nem tudja, hogy milyen egy keresztyén családban élni, az nem tudja, hogy milyen valójában családban élni. Nyilván nem sokaknak adatik meg az a lehetőség, ami nekem megadatott a könyv olvasásához, hogy az udvarlás ideje alatt a leendő feleségemmel együtt hangosan, oldalanként felváltva olvastuk és beszéltük meg a könyvet. Ennek ellenére hiszem, hogy ha bárki keresztyén kíváncsisággal és alázattal olvassa, áldást nyer belőle. Nyilván ahhoz, hogy keresztyén kíváncsisággal olvassa bárki is a könyvet, keresztyénné kell lennie. Ellenkező esetben az olvasottak nem érthetőek, unalmasak és követhetetlenek. Bárcsak a puritánok komolysága jellemezné a keresztyéneket manapság is a családi életük területén ugyanúgy, mint a személyes kegyességükben! Ez áldást hozna a házastársak egymáshoz való viszonyában, de a gyereknevelésben is. Ez lehetőséget adna némelyeknek, hogy – ezt a bizonyágtételt látva – megkínánják a keresztyénséget és a kegyesség gyakorlását.

Tamás Sándor

A könyves asszony
Szerző: Mijnders-Van Woerden
Kiadja: Koinónia Kiadó

Gladys Aylvard fiatal lányként fáradhatatlanul dolgozott, és szabad idejében szorgalmasan látogatta az istentiszteleteket, csatlakozott egy evangelizációs társasághoz, élete a mindennapos imádságban és bibliaolvasásban vert gyökeret.

Egyszer felfigyelt egy felhívásra, mely szerint Kínába toboroztak misszionáriusokat: „Legalább kétszáz misszionáriusra lenne szükség Kínában, hogy az Isten Igéjét hirdessék a többmillió kínai népnek, akihez még nem jutott el a Jézus Krisztus megváltásának örömhíre.” – szólt a felhívást körülölelő újságcikk. Attól kezdve egyébre sem tudott gondolni, mint a kínaiak nagy lelki szükségére.

Jelentkezett a kiképzésre, de a próbaidő után eltanácsolták. Később missziói társaság támogatása nélkül, megtakarított pénzén utazott Kínába misszionáriusnak 1932-ben. Jangcseng mandarinjának megbízásából egy kormányrendelet végrehajtását ellenőrizte, így alkalma adódott a hegyi falvakban tanítani a bibliai történeteket.

A japán megszállás idején több mint száz gyermeket vezetett át a hegyeken a Sárga-folyón túli szabad területre.

Szolgált menekülttáborokban, kórházakban, börtönökben, lepratelepen, diákok és tibeti buddhista szerzetesek között is. Sok árva gyermeket is befogadott, akiket nélkülözés árán is megmentett az éhhaláltól és hitben nevelte fel őket Isten dicsőségére. Felvette a kínai állampolgárságot és tizenhét évnyi folyamatos szolgálat után utazott haza Angliába, ahol buzdította a gyülekezeteket a Krisztusért való odaadóbb szolgálatra. Az egyik kínai nővértől levelet kapott, amelyből megtudta, hogy a kommunisták a keresztyéneket megfosztották minden vagyonuktól és nagy szükségben vannak a menekülttáborokban. Ruhákat kezdték nekik gyűjteni, amelyeket el is küldtek az ottani keresztyének nagy örömeire. Gladys továbbra is leveleket kapott Kínából, amelyek hatására annyira vágyott vissza, annyira kívánta látni a 'gyermekkeit', hogy végül feladta a londoni kényelmet és biztonságot és visszatért szeretett választott népéhez.

Kovács Kálmán

Kemény lecke

Azon a szerdán először láttam azt az idős urat egy templomban. Hetvenes éveinek derekán járt, fénylő ősz haja volt, és elegáns barna öltönyt viselt. Azelőtt már sokszor hívtam a gyülekezetbe, és mások is sokat beszéltek neki Istenről és az evangéliumról. Őszinte, becsületes és köztisztelőben álló ember volt sok keresztény jellemvonással, de nem fogadta el Krisztust Megváltójának, sőt, még a gyülekezet ajtaján sem lépett be egyetlen egyszer sem.

– Volt Ön valaha életében gyülekezetben? – kérdeztem tőle pár évvel azelőtt, egy látogatás alkalmával.

Egy pillanatig csöndben maradt, majd egy keserű mosoly kíséretében elmesélte egyik kisgyerekkori élményét. Sokgyermekes, elszegényedett családba született. Szülei csak nagy nehézségek és áldozatok árán tudták a család élelmét biztosítani, és más célokra, pl. ruházkodásra nagyon kevés pénzük maradt. 10 éves korában a szomszédok szüleinek engedélyével elvitték őt a gyülekezetükbe.

A vasárnapi iskolában hallottak nagyon érdekesek voltak számára. Azelőtt sosem hallott bibliai történeteket és Istent dicsőítő énekeket. Azelőtt sosem olvasott neki senki a Bibliából, és nem beszélt neki Krisztusról.

Miután az óra véget ért, a tanár félrevonta őt, és ezt mondta neki:

– Fiam, többet ne gyere ide ilyen ruhában, amilyenben most vagy. Mindenkinek a legjobb ruhájába kell öltöznie, amikor Isten házába megy.

Ő pedig csak állt ott, kitérdelt nadrágjában és kopott iskolaköpenyében. Szégyenében lenézett a földre, és csupasz, piszkos lábára, és halkán ezt válaszolta:

– Igenis, többet nem fogok.

– És nem is mentem többet – fejezte be váratlanul a beszélgetésünket.

Valószínűleg más tényezők is közrejátszottak abban, hogy így megkeményedett a szíve, de ez az eset nagy keserőséget okozott számára, és évtizedekre távol tartotta Istentől. A vasárnapi iskola tanára valószínűleg jót akart, de valóban megértette Krisztus szeretetét? Vajon tanulmányozta, és befogadta Isten Jakab levelének 2. fejezetében szereplő tanítását is? Vajon mi történt volna, ha lehajol a kisfiúhoz, megsimogatja a fejét, és ezt mondja neki:

– Nagyon örülök, hogy itt vagy, és remélem, hogy ezután amikor csak lehetőség van, eljössz, hogy minél többet halljál Krisztusról. Várunk szeretettel minden szerdán és vasárnap.

Milyen nagy felelősségük van, és mekkora hatásuk lehet a lelkipásztoroknak, a szolgálattevőknek, a szülőknek, akár neked is abban, hogy egy kisgyerek közel kerüljön Istenhez, és megismerje Krisztust! Imádkozz azért velem együtt, hogy tudatában e nagy felelősségnek, legyünk mindig nyitottak és érzékenyek a gyermeki szívek iránt, hogy semmilyen körülmény ne vonja el a figyelmünket a tétről: lelkek sorsáról az örökkévalóságban.

Igen, azon a szerdán először láttam azt az idős urat egy templom épületében. Csak néztem ezüstösen fénylő haját és maku látlan öltönyt, ahogyan az őszi napfény megvilágította nyitott korporsóját a ravatalozóban. És szinte magam előtt láttam a szégyenkező kisfiút, aki ezt mondta:

– Igenis, többet nem fogok.
És csak sírtam.

Az E-mail Ministry nyomán fordította és átdolgozta: Tihanyi Pál

ISMERJÜK FEL ÉLETÜNKBEN AZ IDEGEN ISTENEKET!

Peter Masters

Az alábbiakban Peter Masters Tízparancsolat c. könyvéből adunk közre egy részletet. A szerző az első parancsolat kapcsán ad gyakorlati tanácsokat arra vonatkozóan, hogy miként ismerhetjük fel, hogy ha vétkezünk az első parancsolat ellen.

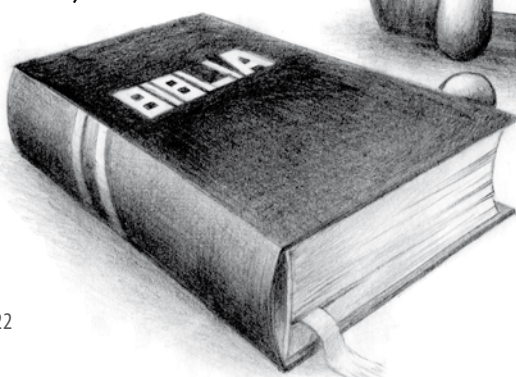
1. Képesek vagyunk-e a lemondásra?

Az első kérdés, ami felmerülhet bennünk: Hogyan tudom megállapítani, hogy egy dolog *idegen istenné* nőtte ki magát az életemben? Hogyan veszem észre, hogy túl erős kötődésem van egy személyhez vagy valami máshoz? A válasz többnyire egy másik kérdésben rejlik: Képes vagyok-e lemondani erről a hozzám közelálló személyről vagy tárgyról, ha azt Isten kéri tőlem? Jó példa erre azoknak a keresztyéneknek a helyzete, akiket üldöznek hitükért. Ezek az emberek egy valamit egész biztosan tudnak: Ha Isten dicsőítését, az evangelizálást, az ifjúsági munkát tovább folytatják, akkor letartóztatják őket, és akár évekre elszakíthatják őket családjuktól. A legtöbb családnak és házaspárnak ez a gondolat elviselhetetlennek tűnhet. Elvégre Isten azt akarja, hogy szeresék egymást, és egymás közelségében legyenek, vagy nem? Mindazáltal Isten áll az életükben az első helyen. Azonban ha nem vagyunk képesek és képesek arra, hogy egy akár évekig tartó elszakíttóságot, vagy valamilyen veszteséget, kárt eltűrjünk, akkor lehet, hogy éppen az Istentől megszentelt szerelem vagy szeretett személy vált

bálvánnyá az életünkben. A házasság Isten ajándéka, Isten szeretetének egyik kifejeződése. Ha azonban a házasság Isten és az ember közé férkőzik, előfordul, hogy minden a visszájára fordul. Ugyanígy Isten a számunkra fontos baráti kapcsolatokat, ismeretségeket is azért adta, hogy azokban Őt szolgáljuk. Megáldhatja a barátságainkat, házasságunkat, de az életünkben az első hely kizárólag az Övé lehet. Azokban az országokban, ahol vallásszabadság van, nem kell lemondanunk a másokkal vagy házastársunkkal való együttlétről. Sok keresztyén házaspár azonban már egy rövid ideig tartó elszakíttóság miatt is tiltakozik, és gyülekezeti szolgálatokat sem szívesen vállal. A kérdés tehát így hangzik: Az Úr és az Úrnak tett szolgálat vajon mindig első helyen van-e az életemben?

2. Mi uralja a gondolataimat és cselekedeteimet?

Van még valami, ami rámutathat *idegen isteneinkre*: ha egy tevékenység, egy tárgy vagy egy emberi kapcsolatunk életünket uralja. Pál apostol mondja a korinthusiakhoz írt levelében: „Minden szabad nékem, de nem minden használ; minden szabad nékem, de én nem adatom valakinek hatalma alá” (1Kor 6,12). Vannak, akik hagyják, hogy rokonaik vagy barátaik uralkodjanak rajtuk. Természetesen szükséges, hogy hitetlen rokonainknak jó bizonyosságot tegyünk, mégis szomorú azt látni, hogy sok keresztyént hogyan manipulálnak, uralnak, félemlítenek meg hitetlen szülei vagy rokonai. Olykor előfordul, hogy fiatal keresztyének jelentős anyagi vagy egyéb segítséget fogadnak el rokonaiktól, aztán lekötve érzik magukat e személyekkel szemben. Ennek következményeképpen évekig eltűrik a rokonok zsarnokosko-

dását. Ezeknek a keresztyéneknek így a család lesz az *istenük*, amitől segítséget kérnek, és amit aztán majd *istenként* követnek és szolgálnak.

Sajnos sok hívó embernek a saját karrierje vagy tanulmánya lesz a *bálványa*. Minden idejüket és erejüket erre fordítják, ebbe fektetik, Istenre pedig már nem jut sem idejük, sem erejük. Fontos, hogy ebben a kérdésben is tudjunk helyesen és értelmesen mérlegelni. A tanulás és a szakmai továbbképzés önmagában bárkinek előnyére válhat, viszont vannak emberek, akiknek ezek a célok uralják életüket, gondolataikat, és nem tudnak gyülekezeti szolgáltatásokat vállalni emiatt. Legfőbb céljuk, hogy jó állást kapjanak magas fizetéssel. De mi van akkor, ha az Úrnak más tervei vannak e karrierista diákokkal? Ez számukra szinte elképzelhetetlen, ők ugyanis már mindent megterveztek, és nincs mit kétségbe vonni. A célok *istenné* váltak, az igaz Isten pedig már nem kell, hogy beleavatkozzon ezekbe a tervekbe.

Természetesen Isten megadhatja némely gyermekeknek, hogy nagy szakmai sikereket érjen el. Egyedül Isten az Ő seregeinek az Ura. De Isten Igéje azt is mondja, hogy nem kell nagy dolgokra törekednünk, nagy dolgok után vágyakoznunk. Nem helyénvaló, hogy hívó emberek világi célokat követnek úgy, hogy közben a világ értékrendjének vetik alá magukat. Így válnak a tanulmányok és a személyes sikerek *idegen istenökké*.

3. Tudunk-e prioritásokat állítani az életünkben?

Ha felismerjük, hogy mi az, ami életünkben elsőbbséget élvez (vagy mik azok), akkor megállapíthatjuk, hogy vannak-e *idegen isteneink*. Valójában nagyon sok dolog van, amit komolyan veszünk, és azonnal reagálunk bizonyos vészhelyzetekre a családban vagy a munkahelyünkön. Vajon Isten dolgai iránt is ilyen érzékenyek vagyunk? Igehirdetők gyakran panaszkodnak arra, hogy a gyülekezet tisztviselői a szolgálatokkal kapcsolatos problémákat és bajokat egyfajta közömbösséggel kezelik. Lehet, hogy bizonyos gyülekezeti projektek nem a terv szerint haladnak, vagy egyes gyülekezeti tagoknak szükségük lenne ápolásra, esetleg arra, hogy valaki autóval elhozza, vagy hazavigye őket. Lehet, hogy bizonyos területeken még szükség lenne gyülekezeti munkásokra. De úgy tűnik, hogy némely tisztviselőket mindezek a problémák egyáltalán nem érdekelnék. Számukra csak a családjuk és magánéletük nehézségei fontosak. Így van ez velünk is? Mi van azokkal, akik a gyülekezetben nem töltenek be valamilyen

tisztséget? Hányan vannak vajon azok a gyülekezeti tagok, akik észreveszik, ha a helyi gyülekezetben baj van, és megfelelően reagálnak is arra? Ez hiteles fokmérője lehet a mi életünk *isteneinek*, vagyis azoknak a dolgoknak, amik számunkra valóban fontosak.

Természetesen helyénvaló dolog, hogy a családi és munkahelyi problémákra, nehézségekre felelősségteljesen és gyorsan reagáljunk. Viszont ha az Úr dolgainak nem szentelünk legalább ilyen figyelmet, akkor a családjunk vagy a munkahelyünk válik a mi *bálványunkká*.

4. Magamért vagy az Úrért?

Következtetés: Motivációink elárulják *bálványainkat*. Vajon az a célom vagy motivációm, hogy mások figyelmét és csodálatát kivívjam? Vajon az a fontos, hogy magamat jól érezzem és boldog legyek? Ha igen, akkor ez a cél egy *isten*, amelyet szeretek, amelyre szükségem van, és amit szolgálok. Például, ha a vasárnapi iskolában végzett szolgálatainknak az egyetlen célja az, hogy egy nagy csoportot (de lehetőleg a többiekénél nagyobb) tanítsunk, akkor a tekintélyünk lett a mi istenünk. Vajon igehirdetőként a gyülekezet számbeli növekedése az első és legfontosabb számomra, és az, hogy aztán mások csodáljanak, mert nagy gyülekezetem van? Ha ez a célom, akkor a büszkeség és mások által való elfogadottságom lett az én *istenségem*. Ha azonban arról van szó, hogy mindent, amit teszek, Istenért teszem, és azért, hogy másokat Őhozzá vezessek, akkor az Ő örökkévaló dicsőségét szolgálom, és az Úr lesz az én Mesterem és Istenem.

Vajon az a törekvésünk, hogy mások bennünket okos, szellemes, erős személyiségnek, esetleg elég kegyesnek, ügyesnek, képzettnak tartsanak? Mi a cselekedeteink mozgatója? Fel kell tenni magunknak ezeket a kérdéseket: Mi a motivációm? Miért szolgálom az Urat? Mit szeretnék ezzel elérni? Magamat szeretném megvalósítani, vagy szeretem az Urat, és ezért Neki szolgálok? El kell, hogy gondolkodjunk ezeken, hiszen Isten azt mondta, hogy soha ne engedjük, hogy az érzelmeinket hatalma alá kerítse valamely dolog, vagy bármi más Rajta kívül. Legyünk őszinték magunkkal, amennyiben szeretnénk az első parancsolatot megtartani. Ezért imádkozzunk így: Uram, segíts, hogy a szívemet megtisztíthassam, és minden boldogságomat Benned keressem! Segíts, hogy meglássam, ha bármi megakadályozná azt, hogy egyedül Téged imádjalak!

A német kiadás alapján fordította: Tamás Adél

ISTEN ÍGÉRETEI

Jeremiah Burroughs

Isten nagy ígéreteket adott mindazoknak, akik hisznek Jézus Krisztusban. Az Isten ígéreteinek bizonyosságán való elmélkedés segít megtanulnunk azt, hogyan lehetünk igazán boldogok.

Isten igazságos és nem nézheti el a bűnt. Azonban Ő éppen annyira szerető Isten is, Aki megszánta a bűnösöket: meg akart menteni bennünket attól a büntetéstől, amit megérdemlünk. Mivel mi nem tudjuk magunkat megmenteni, a kegyelmes Isten tervet készített, hogy segítsen rajtunk és üdvösségre vezessen. Ezért elküldte Fiát, az Úr Jézus Krisztust, Aki odaszánta Magát, hogy emberként eljöjjön a földre, és Istennek, az Ő Atyjának teljes engedelmisségben éljen; engedelmisségét pedig Isten az Ő gyermekei érdemének tekintti. Az Úr Jézus megölelte a kereszten; magára vette azt a büntetést, amelyet mindannyian érdemeltünk volna bűneinkért. Mondhatjuk tehát azt, hogy Isten ígéretet adott, hogy Krisztus engedelmisségét a hívőknek tulajdonítja, bűnüket elveszi, s a büntetést Krisztusra helyezi, nekik pedig örök életet ad. A Szentlélektől új életet kapunk. Hitet ad, hogy higgyünk az Úr Jézus Krisztusban, meggyőződést ad a megváltásunkról, és megerősít bennünket, hogy legyőzzük a bűn kísértéseit.

Isten ígéretei kegyelméből fakadnak; hiszen olyanoknak adja, akik nem érdemlik meg. Azok a dolgok, melyekre Isten ígéretet ad, az örökkévalóságra szólnak: Krisztus halála megnyerte az Ővének biztos és örökkévalóságra szóló megváltását, s Ő nem fogja hagyni, hogy gyermekei elveszenek. Isten ígéretei általánosan érvényesek a keresztyének számára, és azokat a dolgokat, melyekre ígéretet ad, személy szerint beteljesíti.

Isten ígéretei nagyon bátorítóak a keresztyének számára, hiszen bízhatunk benne, hogy minden egyes gyermekét üdvösségre vezeti; ez békességet ad a szívünkbe, és boldoggá tesz minket. Az Úr megígérte, hogy az Ördög sosem győz le bennünket, s ez biztonságérzettel tölt el még akkor is, amikor nehézségekkel és csalódásokkal kell szembenéznünk. Boldogok leszünk akkor is, amikor a jövő bizony-

talannak látszik, mert tudjuk, hogy Isten ígéretei sosem változnak. Dávid teljes szívvel bízott Isten hűségében, és tudta, hogy Ő megtartja a szavát: „Avagy nem ilyen-é az én házam Isten előtt? Mert örökkévaló szövetséget kötött velem, mindennel ellátva és állandót. Mert az én teljes idvességemet és minden kívánságomat nem sarjadoztatja-é?” (2Sám 23,5). A mai keresztyéneknek pedig Dávidnál is több okuk van arra, hogy biztosak legyenek abban, hogy Isten megtartja, amit megígért, hiszen ha az Úr Jézus munkájára tekintenek, láthatják, hogy Ő mindazt elhozta, amit Isten megígért. Az Ószövetségben Izrael népe örvendezhetett, mert Isten ígéretet adott, hogy jó lesz a nemzethez; de a mai keresztyének abban örvendezhetnek, amiket Isten értük egyénenként tett (Zsid 8).

A megváltás ígérete mellett Isten sok más csodás ígéretet is tett. Ezeket a megváltás fényében kell értelmeznünk, mert nem célszerű azt gondolni, hogy ezeknek a szó szerinti értelmezése kimeríti jelentésüket. Például a 91. zsoltár ígéreteket tartalmaz arra nézve, hogy Isten embere nem fog betegségben, balesetben, vagy bármilyen bajban szenvedni. Azok a keresztyének, akiknek szenvedésekkel kell szembenéznük, elgondolkozhatnak azon, vajon ez a zsoltár hozzájuk szól-e egyáltalán. Izrael talán jogosan várhatott fizikai és külsődleges áldásokat az engedelmisségéért cserébe; a Mózes törvényében olvasható áldás ígérete és az átok fenyegetése azt a feltételezést támasztja alá, hogy ez valóban így volt. De a 9. és 10. vers ígéretét, miszerint „Az Úr az én oltalmam; a Felsőgest választottad a te hajlékoddá: Nem illet téged a veszedelem, és csapás nem közelget a sátorodhoz” semmiképpen sem szabad úgy értelmeznünk, hogy a keresztyének sosem fognak szenvedni. Sokkal inkább arra tanít bennünket, hogy tanuljunk meg bízni abban, hogy Isten mindig vigyáz ránk, és megvéd bennünket a gonosztól. Lehet, hogy nehézségeket ad, hogy megfenyítsen éppúgy, ahogy egy apa fegyelmezi a gyermekeit: ez bizonyítja azt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Istennek megvan a joga, hogy azt adja nekünk, amit

AZ ÖTFORINTOS

jónak lát; de mindez mindig a javunkat szolgálja. Ha valami olyan történik, ami látszólag kárt okoz nekünk, biztosak lehetünk abban, hogy mindez benne foglaltatik Isten tervében, amivel a javunkat munkálja. Így tehát semmilyen igazi kár nem érhet, semmilyen lelki, örökkévaló kárt nem szenvedhetünk.

Az Ézsaiás 43,2 és Józsué 1,5 olyan ószövetségi ígéretetek, melyeket a keresztyének alkalmazhatnak magukra. A zsidókhöz írott levél szerzője olyan módon hivatkozik a Józsué 1,5-re, mintha maga Isten mondaná: „Nem hagyalak el, sem el nem távozom tőled”(Zsid 13,5).

Az Úr megígérte, hogy az Ördög sosem győz le bennünket. És boldogok leszünk akkor is, amikor a jövő bizonytalannak látszik, mert tudjuk, hogy Isten ígéretei sosem változnak.

Tehát valóban Isten tette ezeket az ígéreteteket. Mindezek a Mennyre mutatnak, és arra tanítanak, hogy a Menny örömeinek egy részét már itt is élvezhetjük, ahogy a tengerészek a viharos tengeren vigasztalást nyerhetnek, ha a partra gondolnak.

Jeremiah Burroughs: The Rare Jewel of Christian Contentment c. könyvből fordította: André Viktória

Egyszer egy lelkipásztor új szolgálati helyre, egy városba költözött. Pár héttel költözése után új lakóhelyéről busszal kellett a város egy másik részébe mennie. Fel szállt a megfelelő helyi járatra, megvette a jegyét a sofőrnél, majd leült egy székre. Éppen a visszajárót akarta a pénztárcájába tenni, amikor észrevette, hogy a sofőr véletlenül öt forinttal többet adott vissza.

– Hm – gondolta magában –, jobb lesz visszaadni, csúnya dolog lenne megtartani.

Ekkor azonban jött a másik gondolat:

– Ugyan már, felejtsd el az egészet, ez csak egy ötforintos! Ki törődik egy ekkora összeggel? Egyébként is, a busztársaság egy csomó viteldíjat beszed, sosem fogja hiányolni. Fogadd csak el ajándékként Istentől!

Amikor a busz odaért a megállóhoz, a lelkész az első ajtóhoz ment, megállt egy pillanatra a sofőr mellett, és odaadta neki az ötforintost.

– Elnézést, de többet adott vissza – mondta.

– Maga az új lelkész a városban? – kérdezte a sofőr egy mosoly kíséretében.

A lelkész bólintott.

– Éppen mostanában gondolkodtam azon, hogy egyszer elmennék már valahova egy istentiszteletre. Csak tudni akartam, hogy mit tesz, ha több aprót adok vissza, mint ami jár.

A lelkész ismét bólintott, és leszállt a buszról; de ez a leszállás nem ment olyan könnyen, mint szokott. Remegtek a lábai, alig állt rajtuk, ezért két kézzel kellett megkapaszkodnia a megálló táblája melletti villanyoszlopban, szorította, és nem engedte el. Falférré vált arcát kiverte a hideg veríték, és bár júliusi meleg volt, reszketett egész testében. Két perc múlva tudott csak megszólalni:

– Könyörülj rajtam, Uram, majdnem eladtam a drága Fiadat egy ötforintosért.

Gondold meg: az életed, mindaz, amit teszel, sokak számára az egyetlen BIBLIA, amit valaha is olvasnak.

A névtelenség elkerülése

TIM CHALLIES

FÓRUM

Lord Nelson admirális egyszer megjegyezte: „minden hajós aggregénnyé változik a Gibraltáron túl”. Ez a kijelentés a névtelenségről szól, ami egy ritkán említett fogalom volt alig pár generációval ezelőtt. Nelson tudta, hogy hajósai a brit birodalom határain kívül, túllépve számonkérhetőséget és moralitást, változáson mennek át. Minden hajósa aggregényként viselkedett, és csak a saját kielégítését kereste. Akik olvastak életrajzokat John Newtonról, azok láthatták az élénk leírásokban a különbséget: Newton otthon úriember volt, míg hazájától távol vulgáris és durva. A névtelenségben teljesen új szemlélyé lett.

Régebben a névtelenség ritka és alig elképzelhető volt. Az emberek többnyire kis, zárt közösségekben éltek, ahol minden arc ismerős, és minden cselekedet nyilvános volt a közösség előtt. Ritkán utaztak, és az emberek többsége egész életét ugyanabban a földrajzi régióban élte le. Os Guinness szerint: „azok, akik a jót cselekedték, és azok akik semmi rosszat nem cselekedtek, nagyon gyakran azért viselkedtek így, mert tudták, hogy a közösség figyeli őket. A moralitás alapja a számonkérhetőségen alapult”. A névtelenség természetesen nem új jelenség, viszont a történelem során soha nem élvezhettük ilyen nagy mértékben a névtelenséget.

Szükségünk van a számonkérhetőségre. Saját magunkra maradván, mindenféle gonoszágot vagyunk képesek kigondolni. Keresztyénekként tudjuk, hogy szükségünk van más hívők figyelmeztetésére, hogy a Szentírás standardjait számonkérjék tőlünk. Az olyan igeversek, mint a Préd 4,12, emlékeztetnek arra, hogy „a hármasság nem hamar szakad el”. A Biblia azt mondja, hogy „vas élesíti a vasat” (Péld 27,17) és hogy „ügyeljünk egymásra, a szeretetre és jó cselekedetekre való felbuzdulás végett... intvén egymást” (Zsid 10,24-25). Az élet túlságosan nehéz, és mi

túlságosan bűnösök vagyunk ahhoz, hogy magányban éljünk. Szükségünk van közösségre. Szükségünk van számonkérhetőségre. Isten gondoskodott rólunk azáltal, hogy helyi gyülekezetet rendelt a számonkérés megteremtésére.

Társadalmunk nagyra értékeli a névtelenséget. Sokan úgy érzik, hogy a névtelenséghez joguk van, azt támogatni és védelmezni kell. A technika kedvelői felfigyeltek már az olyan eszközök özönére, amik az interneten böngésző névtelenségét célozzák elérni. Az internetböngészők legújabb verziói úgy vannak megalkotva, hogy egyetlen kattintással törölhető lehessen a nyomok, amelyek arra utalnak, hogy az illető milyen oldalakat látogatott meg. Azáltal nyújtanak névtelenséget, hogy csökkentik a számonkérhetőséget. Ezzel ellentétben, a keresztyének által összeállított szoftver csomagok úgy vannak megalkotva, hogy figyeljenek a szemre és a szívre – publikussá teszik azt, amit az adott személy tett. Azáltal serkentik a felelősségtudatot, hogy a névtelenséget minimálisra csökkentik.

A névtelenség messze átlépi a technológia határait. Kiterjedhet olyan munkahelyre, ahol évente akár több hétre is el kell utazni otthonról. Kiterjedhet az otthonunkra, ahol zárt ajtó mögött nézzük a tévét, és olvasunk különféle könyveket és magazinokat. Kiterjedhet a közösségre is, ahol élünk, hisz adott esetben nem is ismerjük a szomszédainkat, még a nevüket sem tudjuk. Pár lépésnyire lakunk emberektől, akikkel személyesen soha nem találkozunk. Kiterjedhet a gyülekezetre is, ahol a létszámban növekedés volt, de a kapcsolatok meggyengültek. Névtelen, személytelen emberek vagyunk egy névtelen és személytelen világban. A Gibraltáron túl élünk. Guinness nem túlozott, amikor ezt írta: „Sokkal inkább névtelenek vagyunk adott helyzetekben, mint bármely más generáció az emberiség története során”.

A HÁZAS TÁBORRÓL

Immár második alkalommal jöhettünk össze házaspárokkal Szovátán egy olyan táborban, ahol mindannyiunkat a házasságunk (még) jobbá tétele foglalkoztatott. A népes csapat 20 felnőttből és 17 gyerekből állott, így nem volt hiányunk a nevelés gyakorlásából sem. A délelőtti és délutáni előadások jól megmozgatták gondolatainkat, míg a séták és a túra a nyújtózni vágyó tagjainkat. Az előadások után bőven nyílt lehetőség a hallottak megbeszélésére a 'kockaasztal' körül. Istennek hála őszinte és nyílt vélemények, hozzászólások, bizonyágtételek hangzottak el, melyeket sokszor csak a következő programok szakítottak félbe. Külön öröm volt ez számunkra, hiszen olyan érzékenynek mondott témák merültek fel, mint az Isten szerinti gyereknevelés, fegyelmezés, viszonyulás egymás szüleihez, jellemvonásaink, szerepeink, kötelezettségeink és az intimitás a házasságban. Simon Szabolcs testvérünk részletesen felelevenítette a házassági eszünk szövegét is.

Elmondhatjuk, hogy a várva-várt táborban bőven hallhattunk igei válaszokat a házasságunkkal kapcsolatos kérdéseinkre, és a testvéri közösségben egymás hite által épülhettünk. Hála legyen az Úrnak, hogy idén is mindez létrejöhett!

Donkó Tamás és Zsuzsa

Régmúlt időkben a moralitás a számonkérhetőségen alapult a láthatóságon keresztül. Ma már sokan kedvelik a láthatatlanságot, hogy ne vonhassa őket senki felelősségre. Nem is olyan régen én is egy anonim internet-használó voltam, értékeltem a névtelenségem, láthatatlan gyülekezeti tag voltam, és keveset tettem a kapcsolatokért. Gyakran írtam cikkeket és szemléket, és sokan el is olvasták ezeket, de biztonságos távolságot tartottam azoktól az emberektől, akiknek és akiről írtam. Viszont figyeltem arra, hogy ennek hatása van az irományaimra. Durvák lettek és istentelen jellemről árulkodtak. Ellenben Isten kegyelmes volt hozzám, és felfedte előttem annak a szükségét, hogy kerülnöm kell a névtelenséget. Segített megérteni, hogy a számonkérhetőség szorosan összefügg a láthatósággal, és hogy a személyes szentségünk nem névtelenségen keresztül valósul meg, hanem a gyülekezeti testvérekkel való mély és személyes kapcsolatokon keresztül. Így arra kezdtem törekedni, hogy lát-

El kell tökélnünk magunkat arra,
hogy felelősségre vonhatóak
legyünk azáltal, hogy nem
rejtőzködünk el.

hatóak legyenek cselekedeteim, annak érdekében, hogy elfogadhassam a figyelmeztetést és fenyítést, amikor arra szükség van. Ugyanabban az időben megújítottam Isten iránti elkötelezettségemet, aki mindig lát és tud minden szóról, amit leírok, és ismeri szívem minden indulatát.

Egyedi küzdelmekkel kell szembenéznünk egyre névtelenebb világunkban. El kell tökélnünk magunkat arra, hogy felelősségre vonhatóak legyünk azáltal, hogy nem rejtőzködünk el. El kell tökélnünk magunkat a szív tisztaságára és arra, hogy olyant mondunk, írunk, olvassunk vagy nézünk, ami Isten dicsőségét szolgálja. Majd meg kell bizonyosodjunk arról, hogy vannak olyan személyek, akik ismernek bennünket, akik vigyáznak ránk, és akik szeretettel intenek és figyelmeztetnek bennünket, amikor elbukunk ebben az elkötelezettségünkben. Az angol hajósok, mikor a Gibraltáron túlra hajóztak, megvetést halmoztak fel a birodalom iránt, amit képviseltek. Nekünk azonban arra kell törekednünk, hogy olyan keresztyének legyünk, akik „Krisztus jó illata Istennek, mind az üdvözülők, mind az elkárhozók között” (2Kor 2,15).

Engedélyezett fordítás a Tabletalk 2009. áprilisi számából, fordította: Szabó Erika

HÍREK A MISSZIÓS MEZŐKRŐL

Curcubet Gábor

HÍREK A 10/40-ES TÉGLALAPBÓL

IRÁN

Letartóztatási hullám Iránban, a bírák követelik, hogy a hívők tagadják meg Jézus Krisztust

Több mint 30 keresztyént tartóztattak le két hét alatt Teheránban és az északi Rasht városban. Teheránban a letartóztatások két hullámban történtek, alig pár napra egymás után, míg Rasht városban július 29-30-án tartóztattak le iszlámból megtért keresztyéneket. A legtöbbjüket csak egy napra tartották benn kihallgatásra, de nyolcat közülük most is fogságban tartanak. Augusztus 9-én, Úrnapján, két keresztyén nőt hallgattak meg a bírák. Kérték, hogy forduljanak el újonnan megtalált hitüktől, és térjenek vissza az iszlám vallásra. A 27 éves Maryam Rostampourt és a 30 éves Marzieh Amirzadeh Esmaeilabadot március 5-e óta tartják fogva a híres Evin börtönben. Azzal vádolják őket, hogy „az állambiztonság ellen cselekedtek” és „illegális összejövetelen” vettek részt. Miután egyikük sem akarta megtagadni hitét, visszaküldték őket cellájukba, hogy „gondolkodjanak”. Iránban ez azt jelenti, hogy visszaküldték őket a zárkájukba „meghatározatlan időre”, esetleg addig, amíg meg nem tagadják hitüket.

Változások szele Iránban

Isten csodálatosan cselekszik Iránban. Az elnökválasztás biztos sikernek tűnt Mahmud Ahmanidejad számára, de társadalmi forradalomra nötte ki magát akkor, amikor az ellenzék megvádolta a kormányzatot az eredmények manipulálásával. Százak és ezrek mentek az utcára tiltakozni. Ali Khamenei ajatollah kijelentette, hogy a választások korrektek voltak és megparancsolta az ellenzéknek, hogy fogadják el az eredményeket. Ezzel elrendelte a tüntetések erőszakos beszüntetését. A tüntetők immár szembefordultak a főpapok hamis

autoritásával, és sokak meglepetésére hamisnak nevezték a választásokat.

Politikai elemzők szerint ez volt a legnagyobb szakadás Iránban, hiszen ezúttal még papok is szembefordultak az ajatollah döntésével. Isten vezeti a népet, az iráni változások imameghallgatások eredményei.

Imatémák

- Imádkozzunk azért, hogy Isten hatalmasan munkálkodjon továbbra is Iránban!
- Imádkozzunk, hogy Szentlélek Isten töltse be az úrt a csalódott szívekben!
- Imádkozzunk, hogy a társadalom minden rétegében térjenek meg lelkek!
- Imádkozzunk az ajatollahért, elnökökért, ellenzékért, és az állampolgárokért!

Adatok Iránról

Népesség: 67 702 000

Legfontosabb népcsoportok: indo-iráni 71,8%, türk 21%, sémita 3%, örmény 1%

Legfontosabb vallások: muzulmán 97,5%, keresztyén 1%, baha'i 0,5%

Legfontosabb nyelvek: perzsa (farszi, dari és tadzsik dialektusok)

ERITREA

*A harmadik keresztyén
halt meg
katonai börtönben*

Ismét egy keresztyén halt meg az eritreai katonai börtönök egyikében, mert megtagadták tőle az orvosi ellátást. Yemane Kahasay Andom július 23-án, 43 évesen halt meg a Mitire Katonai Fogvatartó Központban. Fogvatartói folyamatosan gyengítették őt kínszakkal, és nem engedték, hogy súlyos maláriáját orvosok kezeljék. A lelki-testi kínszásoknak azért vetették alá, mert így akarták rávenni, hogy írjon alá egy Jézus Krisztus megtagadó nyilatkozatot. Isten kegyelméből immár Uránál lehet, akit nem tagadott meg.

Adatok Eritreáról

Népesség: 3 850 000

Legfontosabb népcsoportok: tigrinja 50%, tigre 30%, afar 8%, egyéb 12%

Legfontosabb vallások: muzulmán 47,9%, keresztyén 47,43% (ebből 1,7% hitvalló)

Legfontosabb nyelvek: nincs hivatalos; használják a tigrinja, arab és angol nyelvet

SZOMÁLIA

*Iszlámista szélsőségesek
vadásztak a földalatti
keresztyén csoport vezetőjére*

Július 20-án a kora reggeli órákban muzulmán szélsőségesek lelőttek egy keresztyénségre áttért férfit Mogadishutól 100 km-re északra, Mahadday Weyneben. Mohammed Sheikh Abdiraman az Al Shabaab iszlámista milícia lőtte le, egy hosszabb hajtóvadászat után. Abdiraman egy szomáliai földalatti egyház egyik vezetője volt. A szomáliai csoport nincs biztonságban; mindannyiukat akármikor lelőhetik a muzulmán milíciák, büntetlenül.

Adatok Szomáliáról

Népesség: 10 097 000

Legfontosabb népcsoportok: szomáli 97,4%, bantu 1,6%

Legfontosabb vallások: muzulmán 99,95%, keresztyén 0,05%

Legfontosabb nyelvek: szomáli, arab

MEXIKÓ

*Börtön, verés, büntetések, víz és
áram megvonása – mindazért,
mert növekednek a protestáns
gyülekezetek*

Ahogy a keresztyének száma növekedni kezdett Dél-Mexikóban, úgy halad előre üldöztetésük a katolikusok részéről. Különösen a bennszülött falvakban terjedt el az a nézet, hogy csak azok az igaz istenimádók, akik az ősi rítusokat összekeverték római katolikus tanításokkal. A katolikus falvak lakói is úgy vélik, joguk van arra, hogy akár erőszakkal is megváltoztassák mások hitét. Az Oaxaca állam Ixtlan de Suarez megyéjében fekvő Santiago Teotlaxco városban négy keresztyént börtönöztek be, mert nem volt hajlandók részt venni a város katolikus bálványimádó ünnepén, sem kifizetni a magas hozzájárulási díjat az ünnepség megszervezéséhez. Szomszédai így akarták rájuk erőltetni, hogy olyan praktikákban vegyenek részt, amit a keresztyének a Szentírás által tiltott bálványimádásnak és istentelen rituáléknak tekintenek. Így akarják félelemben tartani a hitvalló keresztyéneket, hiszen akár el is űzhetik őket birtokaikról.

Adatok Mexikóról

Népesség: 98 881 000

Legfontosabb népcsoportok: mesztic (spanyol/indián) 61,1%, indián 28%, euro-amerikai 9%

Legfontosabb vallások: keresztyén 94,26% (ebből 6,7% hitvalló), nem vallásos 3,6%

Legfontosabb nyelvek: spanyol és mintegy 298 indián nyelv

Beszámoló

A HITMÉLYÍTŐ TÁBORRÓL

Magasztaljuk a mi Istenünket azért, mert évről évre abban a hatalmas áldásban részesít bennünket, hogy részt vehetünk a hitmélyítő táborban. Számomra ez a hét az év egyik legszebb hete, amelyet az Ige közelségében és testvéri együttlétben tölthetünk. Ez a hét mintha a menny előíze lenne, ahol majd örökkön örökké együtt lehetünk a mi drága Urunkkal, és persze egymással is, és ennek az állapotnak soha nem lesz vége, nem úgy, mint a hitmélyítő tábornak.

Azt hiszem, egyhangúlag elmondhatjuk, hogy ezen a héten Isten jelen volt köztünk az Ő Igéje és Szentlelke által. Isten kegyelméből betekintést nyerhettünk az amerikai keresztyénség történelmének kezdeteibe. Engem személyesen nagyon megérintett ez a téma. Lenyűgözött, hogy Isten milyen hatalmas dolgokat vitt végbe abban az időben az Ő gyermekei életében. Ez az Isten a mi Istenünk is. Megdöbbenett, hogy a nyomorúságok közepette is mennyire megmaradtak, sőt növekedtek a hitben, mivel kitarítottak Isten mellett. A jólét azonban sokszor elfordította őket Istentől, önmagukban kezdtek bízni, önzökké váltak egymás-

sal szemben. Az elbukások ellenére is szüntelen megújították az Istennel, valamint az egymással kötött szövetségüket. Megértettem, hogy nekem és mindannyiunknak arra van szükségünk, hogy szoros közösségben legyünk Istennel és egymással.

Az is megérintett, hogy ezeknek az embereknek a lelki növekedése a komoly, odaasztant imaéletben keresendő. Isten azt látta meg velem, hogy mind a személyes, mind a gyülekezeti életünkben imádságban való megerősödére, megújulásra van szükségünk.

Hálás vagyok a bizonyágtevés fontosságát hangsúlyozó sorozatért is, a hitvitákért is, nagyon építőek és tanulságosak voltak.

Nem utolsó sorban a testvéri közösség áldásosságáért is nagyon hálás vagyok Istennek. Olyan jó, hogy testvérek társaságában lehettünk, még ha kevés ideig is, nem hitetlenek között, mint a hétköznapijaink nagytöbbségében. Ilyenkor az ember otthonosabban érzi magát. Legyen áldott mindezekért a mi Urunk!

Kacsó Melinda

Gyülekezeteink elérhetősége és alkalmaink

MAGYARORSZÁG

BALATONALMÁDI

Kapcsolat
Bagoly Gyula
Endre u. 11,
tel: 06-30-2698643

Alkalmak
szerda: 17:30 – FB
szombat: 19:00 – IB
vasárnap: 10:30 – IT,
16:00 – FB

BUDAPEST

Kapcsolat
Sikó Mihály
Rákóczi út 78.,
tel: 06-1-3229317

Alkalmak
szerda: 18:00 – FB
vasárnap: 10:30 – IT,
14:00 – FO

KAPOSSZERDAHELY

Kapcsolat
Bencs Miklós
Kossuth u. 13,
tel: 06-70-3285471

Alkalmak
csütörtök: 18:00 – FB
vasárnap: 11:00 – IT,
16:00 – IT

MISKOLC

Kapcsolat
Szóke Imre
Kartács u. 1.,
tel: 06-46-412558

Alkalmak
csütörtök: 17:00 – FB
szombat: 15:00 – KT
vasárnap: 10:30 – IT
10:45 – GYA

ERDÉLY

BRASSÓ

Kapcsolat
Simon Szabolcs
tel: 0744-307-550

Alkalmak
vasárnap: 12:00 – IT

CSÍKSZEREDA

Kapcsolat
Simon Szabolcs
tel: 0744-307-550

Alkalmak
péntek: 18:00 – FB

ERDŐSZENTGYÖRGY

Kapcsolat
László Lehel
Petőfi S. u. 104.,
tel: 0723-630-793

Alkalmak
szerda: 17:00 – FB
csütörtök: 17:00 – NB
vasárnap: 10:00 – IT,
11:30 – GYA, 17:00 – FB

KÉZDIVÁSÁRHELY

Kapcsolat
Simon Szabolcs, 0744-307-550

Alkalmak
csütörtök: 14:00 – FB

KOLOZSVÁR

Kapcsolat
Szász Attila
Str. Otetului 18A,
tel: 0364-109-567

Alkalmak
péntek: 18:00 – EV
vasárnap: 10:00 – IT,
18:00 – FB

MAROSVÁSÁRHELY

Kapcsolat
Molnár Sándor
Str. Jiului 7.,
tel: 0265-267-166

Alkalmak
csütörtök: 17:00 – NIM,
18:00 – FB
péntek: 15:00 – GYA
vasárnap: 9:30 – KIT,
11:00 – IT, 17:00 – FB

PARAJD

Kapcsolat
Pál Tamás, 0740-451-426

Alkalmak
kedd: 17:00 – FB

PETROZSÉNY

Kapcsolat
Zólya Csaba, 0723-395-260

Alkalmak
csütörtök: 14:00 – FB

RAVA

Kapcsolat
László Lehel, 0723-630-793

Alkalmak
vasárnap: 14:00 – IT

SEPSISZENTGYÖRGY

Kapcsolat
Simon Szabolcs
Málik József u. 6.
tel: 0744-307-550

Alkalmak
szerda: 18:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT,
15:00 – GYA

SZAMOSÚJVÁR

Kapcsolat
Szász Attila, 0364-109-567

Alkalmak
vas.: 14:00 – IT (kéthetente)

SZÉKELYUDVARHELY

Kapcsolat
Curcubet Gábor

Alkalmak
szombat: 19:00 – FB,
vasárnap: 14:00 – IT

BARKASZÓ

Kapcsolat
Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak
hétfő: 18:00 – FB
péntek: 16:30 – IB,
18:00 – HIT
vasárnap: 13:00 – IT

ZÁPSZONY

Kapcsolat
Gál István
tel: 380-99-5576333

Szent Imre u. 55A,
tel: 0726-265-566

Alkalmak
szerda: 19:00 – FB
péntek: 19:00 – FO
vasárnap: 10:00 – IT,
11:00 – HIT, 18:00 – FB

SZOVÁTA

Kapcsolat
Kovács Ferenc
Str. Cimpul Sarat 74 B,
tel: 0722-573-019

Alkalmak
csütörtök: 17:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT,
15:00 – GYA, 17:00 – FB

VULKÁN

Kapcsolat
Zólya Csaba
Str. Carpati 2,
tel: 0723-395-260

Alkalmak
szerda: 17:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT,
15:00 – GYA, 17:00 – FB

KÁRPÁTALJA

BEREGSZÁSZ

Kapcsolat
Lőrinc Bertalan
Bogdan Hmelynickij 52.
tel: 380-99-4562471

Alkalmak
szerda: 18:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT

IZSNYÉTE

Kapcsolat
Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak
kedd: 19:00 – IB
péntek: 19:00 – FB
vasárnap: 12:30 – GYA,
14:00 – IT

GÁT

Kapcsolat
Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak
vasárnap: 16:00 – IT

BÚCSÚ

Kapcsolat
Demeter Géza
tel: 380-66-2679077

Alkalmak
csütörtök: 16:00 – GYA

RAFAJNA

Kapcsolat
Demeter Géza
tel: 380-66-2679077

Rövidítések

EV – evangélikáció
FB – felnőtt bibliaóra
FO – fórumbeszélgetés
GYA - gyerekalkalom
HIT – hitvallás-tanulmányozás
IB – ifjúsági bibliaóra
IT – istentisztelet
KIT – kórházi istentisztelet
KT – kátéoktatás
NB – női bibliaóra

Változás

Én, durva, faragatlan kődarab,
Ki ott hevertem annyi év alatt
sötéten, félrevetve,
hiú próbákat dacosan nevetve,
próbákat, hogy rajtam faragjanak,
én, aki meg akartam én maradni
inkább csúnyán, sötéten, búsán, torzan.

Most itt vagyok a Mester műhelyében
S boldogan várom szent vésővonalát,
Hogy megalkossa bennem képe mását.

Túrmezei Erzsébet

